

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
1) รหัสและชื่อหลักสูตร	1
2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	1
3) จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร	1
4) รูปแบบของหลักสูตร	1
5) สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร	1
6) สถานที่จัดการเรียนการสอน	2
7) อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา	2
หมวดที่ 2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้	3
1) ปรัชญา	4
2) ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล	4
3) วัตถุประสงค์	5
4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)	5
5) รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	6
หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต	9
1) รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ที่สอดคล้องกับรายวิชา	10
2) โครงสร้างหลักสูตร	16
3) รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร	16
4) ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชา	18
5) ระบบการจัดการศึกษา	18
6) แผนการศึกษา	19
7) ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLO)	20
หมวดที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้	21
1) แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของ SPLOs และวิธีการวัดผล	21
2) แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่รายวิชา (Curriculum Mapping)	23

3) องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)	24
4) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการ หรืองานวิจัย	24
หมวดที่ 5 การประเมินผลการเรียน และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา	26
1) วิธีการวัด (Assessment) ความสามารถและหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ (Ability and PLOs)	26
2) กฎระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน (เกรด)	27
3) เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	28
หมวดที่ 6 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร	29
1) อาจารย์ประจำหลักสูตร	29
2) งบประมาณตามแผน	31
3) ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	31
4) แผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี	33
หมวดที่ 7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา	33
1) คุณสมบัติของผู้เข้าการศึกษา	33
หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร	34
1) แนวทางการประกันคุณภาพสำหรับระดับหลักสูตร	34
2) ระบบประกันคุณภาพการศึกษา	35
3) กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา	48
หมวดที่ 9 ระบบและกลไกของการพัฒนาหลักสูตร	50
1) การวางแผนคุณภาพ	50
2) การบริหารความเสี่ยง	51
3) การอุทธรณ์และการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา	51
4) การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร	52
5) การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร	52

ก	ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร	55
ข	ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคน	60
ค	เอกสารผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	72
ฅ	ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs กับความต้องการ ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	77
ง	ตารางกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
จ	คำอธิบายรายวิชา / ชุดวิชาตามแนวทาง OBE	79
ฉ	ตารางระบุความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (GA) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	83
ช	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)	84
ฌ	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)	85
ญ	ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2563	86

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25631866002352
ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
ภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Buddhism and Philosophy)

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนาและปรัชญา)
 ชื่อย่อ : ศศ.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Master of Arts (Buddhism and Philosophy)
 ชื่อย่อ : M.A. (Buddhism and Philosophy)

3. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

4. รูปแบบของหลักสูตร

4.1 รูปแบบ หลักสูตรปริญญาโท

☒ ปริญญาโท แบบวิชาการ

4.2 ภาษาที่ใช้

☒ หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย

4.3 การรับนักศึกษา

☒ รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่สามารถพูด อ่าน เขียนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

4.4 ความร่วมมือกับหน่วยงาน / สถาบันอื่น

☒ เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ

4.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

☒ ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

5. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตร

☒ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567

กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567

☐ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการพิจารณาหลักสูตร

ในคราวประชุมครั้งที่ 1 เมื่อวันศุกร์ที่ 5 เดือน มกราคม พ.ศ. 2567

☐ ได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

6. สถานที่จัดการเรียนการสอน

☒ ในสถานที่ตั้ง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา 103 ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

7. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- 1) เป็นผู้เผยแพร่ความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญาในระดับชาติและนานาชาติ
- 2) เป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษา
- 3) รับราชการ
- 4) เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ
- 5) นักวิชาการอิสระ
- 6) เป็นวิทยากรอบรมด้านพุทธศาสนาและปรัชญา
- 7) เป็นนักเขียนและผู้ผลิตงานด้านพุทธศาสนาและปรัชญา
- 8) ใช้ร่วมกับทุกอาชีพที่นักศึกษาประกอบอาชีพอยู่ก่อน

หมวดที่ 2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้

แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ฉบับปัจจุบัน ในยุทธศาสตร์ที่ 5 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นสร้างเสริมคุณภาพชีวิตให้คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) จากการสัมภาษณ์ศิษย์เก่าที่เป็นนักธุรกิจพบว่า พุทธศาสนาเป็นรากฐานที่สำคัญในการเข้าใจระบบเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดีและสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจทำให้เกิดความทุกข์ ความเครียดในการดำรงชีวิต จึงยิ่งต้องอาศัยพุทธธรรมในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมไทยกำลังอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคดิจิทัล ทุกอย่างมีความเปลี่ยนแปลงรวดเร็วเป็นสังคมยุคพลิกผัน (Disruptive Society) เป็นสังคมยุคเปราะบาง (BANI) ผู้เรียนและผู้ใช้บัณฑิตจึงเห็นด้วยว่า พุทธศาสนานั้นเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเช่นนี้ได้ดีที่สุดเพราะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันภายใน รวมไปถึงการอยู่ร่วมกันในพหุวัฒนธรรมโลกได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติเป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน โดยเฉพาะ 5 Ps ได้แก่ คนและสังคม (People) ความมั่งคั่งและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Prosperity) สิ่งแวดล้อม (Planet) สันติภาพและความสงบสุขเกี่ยวกับสันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง (Peace) และหุ้นส่วนความร่วมมือ (Partnership) จำเป็นต้องอาศัยทักษะสมรรถนะ (Soft Skill) อันมีพุทธศาสนาและปรัชญาเป็นฐาน

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และยังกำหนดให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอยู่ในกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มที่ 4 คือ “กลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา” จึงนับได้ว่า หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อตอบโจทย์ของกระทรวงและสถาบันในการใช้พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักพุทธศาสนา สามารถบูรณาการกับศาสตร์อื่น ๆ ได้ในการศึกษาและการดำเนินชีวิต และสามารถแก้ปัญหาสังคม ทำให้คนในสังคมมีคุณธรรมจริยธรรมจนกลายเป็นค่านิยมผ่านกระบวนการทางการศึกษาวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ว่า “ร่วมพัฒนาพลเมืองโลก ด้วยการผสานแก่นแท้ของพุทธศาสนาที่มั่นคง ให้ดำรงอยู่ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของมนุษย์ในอนาคต” และมีพันธกิจที่ว่า “ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ รวมทั้งการทูลบำรุงศิลปวัฒนธรรม” ในส่วนบัณฑิตวิทยาลัยมีปรัชญาว่า “ส่งเสริมศึกษา ค้นคว้าวิจัย เพื่อองค์ความรู้คู่คุณธรรม” และมีปณิธานว่า “ส่งเสริมศึกษา ค้นคว้า วิจัย ใช้คุณธรรมนำวิชาการ” ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรพุทธศาสนาและปรัชญาจึงเป็นหลักสูตรที่ทำให้วิสัยทัศน์ ปรัชญา ปณิธานของสถาบันถึงเป้าหมาย

1. ปรัชญา

หลักปรัชญาของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มีดังนี้
 “จัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญาควบคู่คุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม มีทักษะในการวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม และสามารถประยุกต์หลักพุทธศาสนาและปรัชญากับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีระบบ”

2. ความสำคัญ/หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยในปัจจุบันมีความแตกต่างจากอดีตอย่างเห็นได้ชัดจากการที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศชาติทางด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาด้านจิตใจ ทำให้คนในสังคมแสวงหาแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป ขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้การดำเนินชีวิตแบบวิถีไทยวิถีพุทธก็ลดน้อยลงไป ประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามถูกมองข้ามละเลย และหลักคำสอนทางพุทธศาสนาถูกลดความสำคัญ สังคมมีจิตสำนึกความรับผิดชอบตามกรอบของศีลธรรมน้อยลง

การบริการทางการศึกษาที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพุทธศาสนาเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดจิตสำนึกที่ดีงามและพัฒนาตามหลักไตรสิกขาโดยบูรณาการหลักธรรมให้เข้าใจและเข้าถึงประชาชนทุกคนทุกระดับเพื่อสร้างความสมดุลของประเทศชาติ ในสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไป จึงควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและส่งเสริมให้มีความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานพุทธศาสนาและปรัชญาผ่านการศึกษา เป็นการปรับความเห็นหรือทัศนคติให้ถูกต้องตามหลักการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นการพัฒนาประเทศชาติไปสู่ความเจริญและความสงบสุข

การปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้ ได้ปรับเนื้อหาให้ทันสมัยและเสริมเพิ่มเติมส่วนที่สังคมหรือประเทศชาติต้องการพัฒนา ทำให้เป็นหลักสูตรที่มีคุณค่าและเป็นที่ต้องการของสังคมอย่างจริงจังและสามารถผลิตนักการศึกษาที่สามารถตอบสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ โดยใช้องค์ความรู้และวิธีการทางการศึกษามาเป็นฐานในการออกแบบหลักสูตร การกำหนดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้ง คำนึงถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย ในฐานะเป็นองค์กรที่ผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นตัวอย่างของสังคมในการขึ้นทางด้านความรู้และความประพฤติ จึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่

1) **ด้านการเรียนการสอน** มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2) **ด้านการวิจัย** ให้ความสำคัญในการค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ผู้ศึกษารู้จักการค้นคว้าและวิจัย

3) ด้านบริการวิชาการแก่ชุมชน จัดกิจกรรมเป็นประจำ การทัศนศึกษานอกสถานที่ การอภิปราย หรือปาฐกถา โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือปาฐกถา ตลอดจนการสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพุทธศาสนา การจัดกิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคุมคุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม
2. มีทักษะในการวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม
3. สามารถประยุกต์หลักพุทธศาสนาและปรัชญากับศาสตร์สมัยใหม่อย่างมีระบบ

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcomes: PLOs)

เมื่อจบการศึกษาในหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถ “ทำ” “คิด” และ/หรือ “มีคุณลักษณะ” ดังต่อไปนี้

PLO 1 มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคุมคุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม

Sub PLO 1.1 อธิบายหลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้

Sub PLO 1.2 นำเสนอองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้

Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคมได้

PLO 2 สามารถวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม

Sub PLO 2.1 สามารถวิเคราะห์หลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้

Sub PLO 2.2 ประเมินค่า ตัดสินความถูกต้องขององค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้

PLO 3 สามารถนำเสนอความรู้อาจงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้

Sub PLO 3.1 เขียนงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้

Sub PLO 3.2 พัฒนางานวิจัยด้านพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเผยแพร่สู่สังคมระดับชาติหรือนานาชาติ

5. รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 1 มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคู่คุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม				
Sub PLO 1.1 อธิบายหลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	1. อธิบายองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา	1. มีทักษะในการอธิบาย 2. มีทักษะในการจำแนก	1. มีความซื่อสัตย์สุจริต	1. มีความช่างสังเกต 2. มีเหตุผล
Sub PLO 1.2 นำเสนอองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	1. นำเสนอองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา และความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1. มีทักษะในนำเสนอ 2. มีทักษะในการสื่อสาร	1. ปราศจากอคติในการทำงาน 2. มีความซื่อสัตย์สุจริต	1. มีความคิดอย่างเป็นระบบ 2. มีความรอบคอบ
Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคมได้	1. ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา และองค์ความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ	1. มีทักษะในประยุกต์ใช้	1. เคารพสิทธิและรับฟังความเห็นที่แตกต่าง	1. มีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักพุทธศาสนาและปรัชญา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
PLO 2 สามารถวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม				
Sub PLO 2.1 สามารถวิเคราะห์หลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	1. วิเคราะห์หลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	1. มีความชำนาญในการเลือกใช้ข้อมูลในการศึกษาวิจัย 2. แก้ไขปัญหาด้วยการคิดเชิงวิพากษ์	1. ความมีวินัย 2. ความรับผิดชอบ 3. ความเชื่อมั่นในตนเอง 4. ความซื่อสัตย์สุจริต	1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ 2. มีความรับผิดชอบในการทำงาน 3. กระตือรือร้นต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
Sub PLO 2.2 ประเมินค่าตัดสินความถูกต้องขององค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	1. คัดสรรความรู้ศาสตร์สมัยใหม่และหลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญา	1. มีความละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณาหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาวิจัย 2. รู้จักเลือกใช้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือในการศึกษาวิจัย	1. ความซื่อสัตย์สุจริต	1. มีความละเอียดรอบคอบ 2. มีเหตุมีผล
PLO 3 สามารถนำเสนอความรู้จากงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้				
Sub PLO 3.1 เขียนงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	1. เขียนงานวิชาการตามหลักพุทธศาสนาและปรัชญา 2. นำเสนอระเบียบวิธีวิจัยเชิงพุทธศาสนาและปรัชญา 3. ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละบริบทของสังคม	1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2. มีทักษะในการทำวิจัยเชิงบูรณาการ	1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความรอบคอบ 3. ความมีเหตุผล	1. นักวิจัยทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)
Sub PLO 3.2 พัฒนา งานวิจัยด้านพุทธศาสนาและ ปรัชญาเพื่อการเผยแพร่สู่ สังคมระดับชาติหรือนานาชาติ	1. เผยแผ่หลักพุทธศาสนา และปรัชญา และองค์ความรู้ ศาสตร์สมัยใหม่	1. เชี่ยวชาญในการนำเสนอ องค์ความรู้ 2. สามารถเผยแพร่	1. มีจิตสาธารณะ 2. มีมนุษยสัมพันธ์	1. นักพัฒนาสังคมตามหลัก พุทธศาสนาและปรัชญา

หมวดที่ 3 โครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และหน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 โดยจัดการศึกษาในแผน 1 ที่เน้นการศึกษา รายวิชาและการทำวิทยานิพนธ์ มีความสอดคล้องกับ PLOs ที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยอยู่ในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา และเพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาของบัณฑิตวิทยาลัยและปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเข้าเรียนรายวิชาบังคับและทำวิทยานิพนธ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้ 1) หมวดรายวิชาพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต) หมวดรายวิชาที่เปิดกว้างสำหรับผู้ไม่มีพื้นฐานทางพุทธศาสนาและปรัชญา 2) หมวดรายวิชาบังคับสำหรับสถาบันการศึกษาทางพุทธศาสนาเพื่อให้ทุกหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาได้เรียนรู้สิ่งจำเป็นต่อการสร้างอัตลักษณ์ของสถาบัน ตลอดจนระเบียบวิธีวิจัยเฉพาะทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา 3) หมวดรายวิชาเอกทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา 4) หมวดรายวิชาเลือกเพื่อให้เลือกรายวิชาที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละปีการศึกษา และ 5) วิทยานิพนธ์เพื่อมุ่งสร้างองค์ความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา จึงจัดโครงสร้างหลักสูตร รายวิชา และ หน่วยกิต ดังนี้

1.รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ที่สอดคล้องกับรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
PLO 1 มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคู่คุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม					
Sub PLO 1.1 อธิบายหลักการทาง พุทธศาสนาและ ปรัชญาได้	1. มีองค์ความรู้ด้าน พุทธศาสนาและ ปรัชญา	1. มีทักษะในการ อธิบาย 2. มีทักษะในการ จำแนก	1. มีความซื่อสัตย์ สุจริต	1. มีความช่างสังเกต 2. มีเหตุมีผล	GS 42101 ประวัติและ พัฒนาการพุทธศาสนา (3) (3-0-6) GS 42307 ปัญหาและ ทฤษฎีทางอภิปรัชญา 3 (3-0-6) GS 42308 ปัญหาและ ทฤษฎีทางญาณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42309 ปัญหาและ ทฤษฎีทางคุณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42102 ปัญหาพื้นฐาน ทางปรัชญา (3) (3-0-6) GS 42103 ภาษาบาลีและ ภาษาอังกฤษทางวิชาการ

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
					พุทธศาสนาและปรัชญา (3) (3-0-6) GS 42006 ทฤษฎีและการ ปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)
Sub PLO 1.2 นำเสนอองค์ความรู้ ทางพุทธศาสนาและ ปรัชญาโดยใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศได้	1. มีองค์ความรู้ด้าน พุทธศาสนาและ ปรัชญา 2. มีองค์ความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ	1. มีทักษะในนำเสนอ 2. มีทักษะในการ สื่อสาร	1. ปราศจากอคติใน การทำงาน 2. ความซื่อสัตย์ สุจริต	1. มีความคิดอย่างเป็นระบบ 2. มีความรอบคอบ	GS 42102 ปัญหาพื้นฐาน ทางปรัชญา (3) (3-0-6) GS 42309 สัมมนาคุณวิทยา (3) (3-0-6) GS 42310 สัมมนาพุทธ ศาสนาและปรัชญา (3) (3-0-6) GS 42411 การเขียน บทความทางพุทธศาสนา และปรัชญา 3 (3-0-6) GS 42007 ระเบียบวิธีวิจัย 3 (3-0-6)
Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักพุทธ	1. มีองค์ความรู้ด้าน พุทธศาสนาและ	1. มีทักษะใน ประยุกต์ใช้	1. เคารพในความ เป็นศาสตร์อื่น ๆ	1. มีคุณธรรมจริยธรรมตาม หลักพุทธศาสนาและปรัชญา	GS 42005 สารัตถะใน พระไตรปิฎก GS 42103 ภาษาบาลีและ

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
ศาสนาและปรัชญา เพื่อการเรียนรู้ตลอด ชีวิตและการรับใช้ สังคมได้	ปรัชญา 2. มุ่งองค์ความรู้ใน ศาสตร์อื่น ๆ				ภาษาอังกฤษทางวิชาการ พุทธศาสนาและปรัชญา (3) (3-0-6) GS 42309 สัมมนาคุณวิทยา (3) (3-0-6) GS 42310 สัมมนาพุทธ ศาสนาและปรัชญา GS 42419 สัมมนาปรัชญา ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6) GS 42415 สัมมนาปรัชญา ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6) GS 42006 ทฤษฎีและการ ปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)
PLO 2 สามารถวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม					
Sub PLO 2.1 สามารถวิเคราะห์ หลักการทางพุทธ	1. รู้ระเบียบวิธีวิจัย และกระบวนการวิจัย	1. เกิดความชำนาญใน การเลือกใช้ข้อมูลในการ	1. ความมีวินัย 2. ความรับผิดชอบ	1. ใฝ่เรียนใฝ่รู้ 2. มีความรับผิดชอบในการ	GS 42005 สารัตถะใน พระไตรปิฎก GS 42415 สัมมนาปรัชญา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
ศาสนาและปรัชญา ได้	ทั้งทางสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์	ศึกษาวิจัย 2. แก้ไขปัญหาด้วยการ คิดเชิงวิพากษ์	3. ความเชื่อมั่นใน ตนเอง 4. ความซื่อสัตย์ สุจริต	ทำงาน 3. กระตือรือร้นต่อการเรียน รู้และพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง	ประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย 3 (3-0-6) GS 42307 ปัญหาและ ทฤษฎีทางอภิปรัชญา 3 (3-0-6) GS 42308 ปัญหาและ ทฤษฎีทางญาณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42309 ปัญหาและ ทฤษฎีทางคุณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42102 ปัญหาพื้นฐาน ทางปรัชญา (3) (3-0-6)
Sub PLO 2.2 ประเมินค่า ตัดสิน ความถูกต้องของ องค์ความรู้ทางพุทธ ศาสนาและปรัชญา	1. รู้จักเลือกใช้ข้อมูลที่มี ความน่าเชื่อถือในการ ศึกษาวิจัย	1. มีความละเอียดถี่ ถ้วนในการพิจารณา หลักฐานที่ใช้ใน การศึกษาวิจัย	1. ความซื่อสัตย์ สุจริต	1. มีความละเอียดรอบคอบ 2. มีเหตุมีผล	GS 42005 สารัตถะใน พระไตรปิฎก 3 (3-0-6) GS 42307 ปัญหาและ ทฤษฎีทางอภิปรัชญา

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
ได้					3 (3-0-6) GS 42308 ปัญหาและ ทฤษฎีทางญาณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42309 ปัญหาและ ทฤษฎีทางคุณวิทยา 3 (3-0-6) GS 42102 ปัญหาพื้นฐาน ทางปรัชญา (3) (3-0-6)
PLO 3 สามารถนำเสนอความรู้จากงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้					
Sub PLO 3.1 เขียน งานวิจัยทางพุทธ ศาสนาและปรัชญา ได้	1. มีองค์ความรู้หลักพุทธ ศาสนาและปรัชญา 2. รู้ระเบียบวิธีวิจัยเชิง พุทธศาสนาและปรัชญา 3. รู้ประเด็นปัญหาที่ เกิดขึ้นในแต่ละบริบท ของสังคม	1. มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ 2. มีทักษะในการทำ วิจัยเชิงบูรณาการ	1. ความซื่อสัตย์ สุจริต 2. ความรอบคอบ 3. ความมีเหตุผล	1. นักวิจัยทางด้านพุทธ ศาสนาและปรัชญา	GS 42103 ภาษาบาลีและ ภาษาอังกฤษทางวิชาการ พุทธศาสนาและปรัชญา GS 42411 การเขียน บทความทางพุทธศาสนา และปรัชญา 3 (3-0-6) GS 42007 ระเบียบวิธีวิจัย 3 (3-0-6)
Sub PLO 3.2	1. หลักพุทธศาสนาและ	1. เชี่ยวชาญในการ	1. มีจิตสาธารณะ	1. นักพัฒนาสังคมตามหลัก	GS 42007 ระเบียบวิธีวิจัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้	ความรู้ (Knowledge)	ทักษะ (Skill)	จริยธรรม (Ethics)	ลักษณะบุคคล (Character)	รายวิชา (Subjects)
พัฒนางานวิจัยด้าน พุทธศาสนาและ ปรัชญาเพื่อการ เผยแพร่สู่สังคม ระดับชาติหรือนานาชาติ	ปรัชญา 2. องค์ความรู้ศาสตร์สมัยใหม่	นำเสนอองค์ความรู้ 2. สามารถเผยแพร่	2. มีมนุษยสัมพันธ์	พุทธศาสนาและปรัชญา	3 (3-0-6) GS 42523 วิทยานิพนธ์ (แผน 1) 12

2. โครงสร้างหลักสูตร

2.1 จำนวนหน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต
	แผน 1
รายวิชาพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	(9)
รายวิชาเรียน (Course work)	24
- รายวิชาบังคับ (Required Courses)	9
- รายวิชาเอก (Major Courses)	12
- รายวิชาเลือก (Elective Courses)	3
รายวิชาวิจัย (Research)	12
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	36

3. รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

1) รายวิชาพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42101	ประวัติและพัฒนการพุทธศาสนา History and Development of Buddhism	(3) (3-0-6)
GS 42102	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา Fundamental Problems of Philosophy	(3) (3-0-6)
GS 42103	ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษทางวิชาการ พุทธศาสนาและปรัชญา Pali and English for Buddhist and Philosophical Studies	(3) (3-0-6)

2) รายวิชาบังคับ

นักศึกษาแผน 1 ต้องศึกษารายวิชาบังคับ จำนวน 9 หน่วยกิต ในรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42204	สารัตถะในพระไตรปิฎก	3 (3-0-6)

	Essence in the Tipitaka	
GS 42205	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	3 (3-0-6)
	Theory and Practice of Meditation	
GS 42206	ระเบียบวิธีวิจัย	3 (3-0-6)
	Research Methodology	

3) รายวิชาเอก

นักศึกษาแผน 1 ต้องศึกษารายวิชาเอก จำนวน 12 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42307	ปัญหาและทฤษฎีทางอภิปรัชญา	3 (3-0-6)
	Problem and Theory on Metaphysics	
GS 42308	ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา	3 (3-0-6)
	Problem and Theory on Epistemology	
GS 42309	ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา	3 (3-0-6)
	Problem and Theory on Axiology	
GS 42310	สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา	3 (3-0-6)
	Seminar on Buddhism and Philosophy	

4) รายวิชาเลือก

นักศึกษาแผน 1 ต้องเรียนรายวิชาเลือกจำนวน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42411	การเขียนบทความทางพุทธศาสนาและปรัชญา	3 (3-0-6)
	Academic Article Writing on Buddhism and Philosophy	
GS 42412	สัมมนาปรัชญาประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	3 (3-0-6)
	Seminar on Philosophy in Thai Traditions, Arts and Cultures	
GS 42413	พระพุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	3 (3-0-6)
	Buddhism and the Contemporary Society	
GS 42414	ปรัชญาหลังนวยุค	3 (3-0-6)
	Post Modern Philosophy	

5) รายวิชาวิทยานิพนธ์

ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต สำหรับแผน 1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42515	วิทยานิพนธ์	12
	Thesis	

4. ความหมายของเลขรหัสประจำรายวิชา

ลำดับ	เลขรหัส	หมายถึง
อักษรลำดับที่ 1	GS	บัณฑิตวิทยาลัย
เลขลำดับที่ 1	4	ระดับปริญญาโท
เลขลำดับที่ 2	2	สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา
เลขลำดับที่ 3	1	วิชาพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต
เลขลำดับที่ 3	2	วิชาบังคับ
เลขลำดับที่ 3	3	วิชาเอก
เลขลำดับที่ 3	4	วิชาเลือก
เลขลำดับที่ 3	5	วิทยานิพนธ์
เลขลำดับที่ 4-5	01	ลำดับวิชา

***ตัวอย่าง** GS 42204 หมายถึง สารัตถะในพระไตรปิฎก

หมายเหตุ : GS หมายถึง บัณฑิตวิทยาลัย

เลข 4 หมายถึง ระดับปริญญาโท

เลข 2 หมายถึง สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา

เลข 2 หมายถึง วิชาบังคับ

เลข 04 หมายถึง ลำดับวิชาที่ 4

อักษรเลขรหัสหน่วยกิต เช่น น (บ-ป-ต)

3 (3-0-6)

หมายถึง 3 หน่วยกิต

3 บรรยาย 3 ชั่วโมง

0 ไม่มีปฏิบัติ

6 ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

5. ระบบการจัดการศึกษา

5.1 ระบบ

☒ ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

5.2 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

☒ วัน – เวลาราชการปกติ เรียนในวันจันทร์-ศุกร์

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน – เดือน ตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน พฤศจิกายน – เดือน มีนาคม

☒ นอกวัน – เวลาราชการ เรียนในวันเสาร์-อาทิตย์

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน – เดือน ตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน พฤศจิกายน – เดือน มีนาคม
 ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

5.3 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

☒ ไม่มีภาคฤดูร้อน

5.4 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

☒ ไม่มี

5.5 ระบบจัดการศึกษา

☒ แบบชั้นเรียน

5.6 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา

การเทียบโอนหน่วยกิต และรายวิชา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรและคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย และต้องเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

6. แผนการศึกษา

การจัดแผนการศึกษาในแต่ละปี กำหนดให้ต้องเรียงลำดับรายวิชาตามลำดับความสำคัญของหมวดวิชาที่จำเป็นต่อผู้เข้าศึกษา แต่ละรายวิชาที่เรียนในแต่ละปีนำไปสู่การบรรลุ YLOs และภายหลังจากสิ้นสุดในทุกรายวิชาบังคับ และตลอดหลักสูตร นักศึกษาทุกคนจะต้องบรรลุตามผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตรที่กำหนดทุกข้อ โดยมีแผนการจัดการศึกษา ดังนี้

6.1 แผนการศึกษา แผน 1

ชั้นปีที่ 1/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
GS 42101	ประวัติและพัฒนาศาสตร์พุทธศาสนา*	(3)	3	0	6
GS 42102	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา*	(3)	3	0	6
GS 42204	สารัตถะในพระไตรปิฎก	3	3	0	6
GS 42206	ระเบียบวิธีวิจัย	3	3	0	6
GS 42307	ปัญหาและทฤษฎีทางอภิปรัชญา	3	3	0	6
	รวม	9			

หมายเหตุ * ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
GS 42103	ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษทางวิชาการพุทธศาสนาและปรัชญา*	(3)	3	0	6

GS 42205	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
GS 42308	ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา	3	3	0	6
GS 42309	ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา	3	3	0	6
	รวม	9			

หมายเหตุ * ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
GS 42310	สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา	3	3	0	6
GS xxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
GS 42515	วิทยานิพนธ์	3	-	-	-
	รวม	9			

ชั้นปีที่ 2/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
GS 42515	วิทยานิพนธ์	9	-	-	-
	รวม	9			

7. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา (YLO)

ชั้นปีที่	ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
1	-นำเสนอการเขียนและการบรรยายทางวิชาการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้อย่างสร้างสรรค์ -ผลิตผลงานวิจัยในรูปแบบวิทยานิพนธ์ได้อย่างมีคุณภาพ
2	-เผยแพร่ผลงานวิจัยในเวทีทางวิชาการและในวารสารวิชาการในประเทศและต่างประเทศ

หมวดที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. แผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการพัฒนาการของ SPLOs และวิธีการวัดผล (Assessment Methods)

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการจัดการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
PLO 1 มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคู่คุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม		
Sub PLO 1.1 อธิบายหลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	- สอนพื้นฐานความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - ฝึกความคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) - บรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน (Interactive Lecture Based Learning)	- การบรรยายประกอบสื่อ - การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา - กรณีศึกษา
Sub PLO 1.2 นำเสนอองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	- สอนโดยใช้วิธีการคิดเชิงวิพากษ์ - บรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - สอนโดยใช้โครงการ (Analytical Lecture Based Project) - ยกกรณีศึกษาเป็นฐาน (Case Based Learning)	- การบรรยายประกอบสื่อ - การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา - กรณีศึกษา - การมอบหมายงานค้นคว้าด้วยตนเอง
Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคมได้	- วิเคราะห์โครงการ (Analytical Lecture Based Project) - ใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case Based Learning)	- การอภิปรายและเสวนา - กรณีศึกษา - การมอบหมายงานค้นคว้าด้วยตนเอง
PLO 2 สามารถวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม		
Sub PLO 2.1 สามารถวิเคราะห์หลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	- บรรยายเชิงโต้ตอบเป็นฐาน - วิเคราะห์โครงการ (Analytical Lecture Based)	- การบรรยายประกอบสื่อ - การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	วิธีการเรียนการสอน (Learning Pedagogy)	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)
	Project) - ใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case Based Learning)	- กรณีศึกษา - การมอบหมายงานค้นคว้าด้วยตนเอง
Sub PLO 2.2 ประเมินค่าตัดสินความถูกต้องขององค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	- สอนโดยวิธีการประเมินคุณค่า - ใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน (Case Based Learning)	- การบรรยายประกอบสื่อ - การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา - กรณีศึกษา - การมอบหมายงานค้นคว้าด้วยตนเอง
PLO 3 สามารถนำเสนอความรู้จากงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้		
Sub PLO 3.1 เขียนงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	- สอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นฐาน (Interactive Lecture Based Research) - ใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน - ยกปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ (Problem Based Learning) - สอนโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเวทีเสวนา (Public Hearing Based Dialogue)	- การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา - จัดเวทีสาธารณะระดมความคิด - ระดมความคิดและถอดบทเรียน (Lesson Discourse) - กำหนดบทบาทให้นักศึกษาทำงานร่วมกับชุมชน - การออกสำรวจภาคสนาม
Sub PLO 3.2 พัฒนางานวิจัยด้านพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเผยแพร่สู่สังคมระดับชาติหรือนานาชาติ	- สอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นฐาน (Interactive Lecture Based Research) - ใช้กรณีศึกษาเป็นฐาน - ยกปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ (Problem Based Learning) - แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเวทีเสวนา (Public Hearing Based Dialogue)	- การฝึกวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา - การอภิปรายและเสวนา - จัดเวทีสาธารณะระดมความคิด - ระดมความคิดและถอดบทเรียน (Lesson Discourse) - กำหนดบทบาทให้นักศึกษาทำงานร่วมกับชุมชน - การออกสำรวจภาคสนาม

2. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (PLOs) สู่วิชา (Curriculum Mapping)

I หมายถึง Introductory R หมายถึง Reinforce M หมายถึง Mastery

ระดับความผูกพันระหว่างรายวิชากับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร (levels of engagement)

Introductory (I): รายวิชาที่สอนหลักการพื้นฐานหรือฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาทักษะที่สูงขึ้นที่สอดคล้องกับ PLO

Reinforce (R): รายวิชาที่สอนหลักการขั้นสูงหรือให้นักศึกษาฝึกฝนทักษะที่สูงขึ้นจากระดับพื้นฐานที่จำเป็นต่อการบรรลุ PLO

Mastery (M): รายวิชาที่สอนเนื้อหาเชิงลึกและเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะที่สูงขึ้นตามที่ PLO กำหนด (ส่วนใหญ่มักจะเป็นรายวิชาที่เปิดสอนในปีเกือบสุดท้าย หรือปีสุดท้ายของหลักสูตร เช่น วิชาปฏิบัติในคลินิก สัมมนา โครงการ สหกิจ

รายวิชา / ชุดวิชา และหน่วยกิต	ชั้น ปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร (PLOs)		
		PLO 1	PLO 2	PLO 3
รายวิชาพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต				
GS 42101 ประวัติและพัฒนาศาสนาพุทธศาสนา	1	I	I	I
GS 42102 ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	1	I	I	I
GS 42103 ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษทางวิชาการพุทธศาสนาและปรัชญา	1	I	I	I
รายวิชาบังคับพื้นฐาน				
GS 42204 สารัตถะในพระไตรปิฎก	1	R	M	M
GS 42205 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	1	R	R	M
GS 42206 ระเบียบวิธีวิจัย	1	M	M	M
รายวิชาเอก				
GS 42307 ปัญหาและทฤษฎีทางอภิปรัชญา	1	M	R	I
GS 42308 ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา	1	M	R	I
GS 42309 ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา	1	M	R	I
GS 42310 สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา	2	M	R	I
รายวิชาเลือก				
GS 42411 การเขียนบทความทางพุทธศาสนาและปรัชญา	2	R	M	M
GS 42412 สัมมนาปรัชญาประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	2	I	I	R
GS 42413 พระพุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน	2	I	R	R

GS 42414 ปรัชญาหลังนวยุค	2	I	R	R
รายวิชาวิจัย				
GS 44515 วิทยานิพนธ์ (แผน 1)	2	M	M	M

3. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา)

หลักสูตรนี้ตามระเบียบมหาวิทยาลัย และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้ารับการอบรมกรรมฐานหลักสูตรเข้มข้น เป็นระยะเวลา 15 วัน

3.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

นักศึกษาต้องรู้จักพัฒนากายาวนา สีลาวนา จิตาวนา และปัญญาาวนา สามารถรู้ทันอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับจิตและสามารถที่จะสงบระงับอารมณ์ด้านลบที่เกิดขึ้นได้

3.2 ช่วงเวลาที่จัดประสบการณ์

เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

3.3 การจัดเวลาและตารางสอน

แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ เช้า บ่าย และเย็น เป็นระยะเวลา 15 วัน รายละเอียดเป็นไปตามกำหนดการของการฝึกอบรมหลักสูตรกรรมฐาน

4. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำโครงการ หรืองานวิจัย

4.1 คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา เป็นหลักสูตรที่นักศึกษาต้องเข้ารับฟังบรรยายในรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชา GS 42206 ระเบียบวิธีวิจัย เมื่อผ่านการศึกษาไปแล้ว 1 ปีการศึกษา นักศึกษาจึงเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้เพื่อให้ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยและเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับความต้องการทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ให้อยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

4.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้จากการทำงานวิจัย ได้แก่

- 1) มีองค์ความรู้จากการวิจัยทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา
- 2) สามารถประยุกต์ใช้และนำเสนอองค์ความรู้โดยใช้เทคโนโลยี
- 3) สามารถประเมินคุณค่าคำสอนทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้
- 4) มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมทางวิชาการ
- 5) สามารถสรุปและนำเสนองานวิจัยด้วยภาษาพูดและภาษาเขียน

4.3 ช่วงเวลา

เริ่มภาคการศึกษาที่ 1 ระยะเวลา 2 ปีการศึกษา

4.4 จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

3 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

9 หน่วยกิต

4.5 การเตรียมการ

- 1) อาจารย์ประจำวิชาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ
- 2) อาจารย์ที่ปรึกษาจัดตารางเวลาการให้คำปรึกษาและการติดตามการทำงานของนักศึกษา
- 3) นักศึกษามีคู่มือการทำดัชนี/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

4.6 กระบวนการประเมินผล

กระบวนการประเมินผล กลไกการทวนสอบมาตรฐานมีดังนี้

- 1) ประเมินคุณภาพโครงสร้างวิทยานิพนธ์ โดยอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2) ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษากำหนดให้นักศึกษารายงานความก้าวหน้าทุกบทและให้บันทึกไว้ในสมุดรายงานความก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ และมีลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง
- 3) ประเมินผลความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามรูปแบบ (Format) ระเบียบวิธีวิจัยและคู่มือการทำดัชนี/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย โดยประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาก่อนขึ้นสอบป้องกันวิทยานิพนธ์
- 4) ประเมินผลขั้นตอนสุดท้าย คือ การเข้าสอบปากเปล่า (Oral Examination) โดยนักศึกษานำเสนอผลการวิจัยให้แก่คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ มีผลการสอบเป็นเกณฑ์ 4 ระดับ คือ ดีมาก (Very Good) ดี (Good) ผ่าน (Pass) และตก (Fail)

หมวดที่ 5 การประเมินผลการเรียน และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

1. วิธีการวัด (Assessment) ความสามารถและหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ (Ability and PLOs)

การวัดและประเมินผลนักศึกษา หลักสูตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา ดังนี้

1.1 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลรายวิชาต่าง ๆ โดยให้ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับรายวิชา (CLOs) ที่กำหนดไว้ในรายวิชาของตน

1.2 นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล นักศึกษาก่อนจบการศึกษา โดยหลักสูตรดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

1.3 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาทุกภาคการศึกษา

พัฒนาการการเรียนรู้ของ PLO (SPLOs)	การดำเนินการผ่านการทำงานจริงที่ทำให้ผู้เรียนได้ตามเป้าหมายของรายวิชาในแต่ละ (SPLOs)	วิธีการประเมิน
PLO 1 มีความรู้ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา ควบคู่คุณธรรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคม		
Sub PLO 1.1 อธิบายหลักการทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้	นักศึกษาสามารถอธิบายหลักพุทธศาสนาและปรัชญาได้	- การสอบในรูปแบบปรนัยและอัตนัย - การนำเสนองาน
Sub PLO 1.2 นำเสนอองค์ความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้เข้ากับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และสื่อสารด้วยวัจนภาษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของภาษา	- การเขียนบทความวิชาการ - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ
Sub PLO 1.3 ประยุกต์ใช้หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการรับใช้สังคมได้	นักศึกษาสามารถบูรณาการความรู้เข้ากับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และสื่อสารด้วยวัจนภาษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทของภาษา	- การสัมภาษณ์ - การสังเกต
PLO 2 สามารถวิเคราะห์หลักพุทธศาสนาและปรัชญาเพื่อสร้างความเข้าใจให้กับสังคม		
Sub PLO 2.1	นักศึกษามีความชำนาญในการเลือกใช้ข้อมูลในการศึกษาวิจัย การตั้งสมมติฐาน ฝึกการค้นคว้า เรียบเรียงบทความวิชาการ ตลอดจนการอ้างอิง	- การตรวจสอบความถูกต้องตามหลักพุทธศาสนาและปรัชญา - การส่งงานตามระยะเวลาที่

พัฒนาการการเรียนรู้ ของ PLO (SPLOs)	การดำเนินการผ่านการทำงานจริงที่ทำให้ ผู้เรียนได้ตามเป้าหมายของรายวิชาใน แต่ละ (SPLOs)	วิธีการประเมิน
	หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	ได้รับมอบหมาย
Sub PLO 2.2 ประเมินค่า	นักศึกษา มีความสามารถในการ ประเมินคุณค่า และมีความละเอียดถี่ ถ้วนในการวิพากษ์ข้อมูลที่ใช้ใน การศึกษาวิจัย	- การตรวจสอบความถูกต้อง ตามหลักพุทธศาสนาและ ปรัชญา - การส่งงานตามระยะเวลาที่ ได้รับมอบหมาย - การเขียนบทความวิชาการ
PLO 3 สามารถนำเสนอความรู้จากงานวิจัยทางพุทธศาสนาและปรัชญาได้		
Sub PLO 3.1 เขียน งานวิจัยทางพุทธศาสนา และปรัชญาได้	นักศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการกำหนด รูปแบบและวิธีการในการทำวิจัย ทางด้านพุทธศาสนาและปรัชญา มีความเชี่ยวชาญในการนำเสนอองค์ ความรู้ในงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้า	- การเขียนบทความ - การส่งงานตามระยะเวลาที่ ได้รับมอบหมาย - การตรวจสอบความถูกต้อง ตามระเบียบวิธีวิจัย
Sub PLO 3.2 พัฒนา งานวิจัยด้านพุทธศาสนา และปรัชญาเพื่อการ เผยแพร่สู่สังคม ระดับชาติหรือนานาชาติ	สามารถสร้างแรงบันดาลใจในการสร้าง องค์ความรู้จากงานวิจัยทางด้านพุทธ ศาสนาและปรัชญา สามารถนำองค์ความรู้ในการวิจัยไปต่อ ยอดเพื่อพัฒนาสังคม	- การเขียนบทความ - การส่งงานตามระยะเวลาที่ ได้รับมอบหมาย - การตรวจสอบความถูกต้อง ตามระเบียบวิธีวิจัย - การเผยแพร่บทความใน วารสารในระดับชาติหรือ นานาชาติ

2. กฎระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

กฎระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด) นั้นให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

ระบบการประเมินผล การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาให้กระทำเป็นระดับขั้น ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนนโดยใช้สัญลักษณ์ดังนี้

ระดับ คะแนน (เกรด)	ความหมาย	ค่าระดับ คะแนน	Bloom's Taxonomy/พหุสูตร		
			พุทธิพิสัย (Cognitive)	จิตพิสัย (Affective)	ทักษะพิสัย (Psychomotor)

			Domain)	Domain)	Domain)
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	4.00	สร้างสรรค์ นวัตกรรมได้	ภาวะผู้นำทาง ความคิด	ทำได้เหมือน ธรรมชาติ
B+	ดีมาก (Very good)	3.50	วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ นำความรู้ไปใช้ได้	จัดระบบได้ เลือกใช้ได้ ประเมินผล	ทำอย่าง สร้างสรรค์ ต่อเนื่อง
B	ดี (Good)	3.00	นำความรู้ไปใช้ได้	เกิดค่านิยม	ทำเพื่อความ ถูกต้อง
C+	ค่อนข้างดี (Above average)	2.50	เข้าใจได้	การตอบสนอง	ทำตามคำสั่งได้
C	พอใช้ (Average)	2.00		การรับรู้	เลียนแบบได้
D+	อ่อน (Below average)	1.50	จำได้		-
D	อ่อนมาก (Poor)	1.00		-	-

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

การวัดและประเมินผลนักศึกษา หลักสูตรได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา ดังนี้

3.1 เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

3.2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

3.3 บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3.4 นำผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) มาเป็นตัวกำหนดเกณฑ์ในการวัดผล นักศึกษาก่อนจบการศึกษา โดยหลักสูตรดำเนินการจัดทำเกณฑ์การประเมิน (Rubric Assessment) ตามผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)

3.5 ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 หรือนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ โดยบทความฉบับสมบูรณ์ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ

3.6 มีการสอบ ทบทวนองค์ความรู้ ที่ได้ศึกษาในรายวิชาตามหลักสูตร เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ เป็นไปตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย

3.7 ไม่เป็นผู้ติดค้างหนี้สินกับทางมหาวิทยาลัย

หมวดที่ 6 ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารหลักสูตร

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	คุณวุฒิสูงสุดระดับอุดมศึกษา (จากคุณวุฒิสูงสุดถึงระดับปริญญาตรี)	สำเร็จการศึกษา	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
1	3-4803-00087-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ศาสนาและปรัชญา)	นายทรงศักดิ์ พรหมดี*	Ph.D. (Pali & Buddhis Studies) M.A.(Pali & Buddhist Studies) ศน.บ. (การสอนภาษาไทย)	Banaras Hindu University, India Banaras Hindu University, India มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2552 2549 2545
2	3-5101-01367-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ปรัชญา)	นายอุเทน ลาพิงค์*	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) M.A. (linguistics) พธ.บ. (การสอนสังคม)	University of Mysore, India University of Mysore , India University of Mysore, India มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2551 2544 2557 2542
3	3-5104-00199-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พุทธศาสตร์)	นายโผน นามณี*	พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) M.A. (Buddhist Studies) B.A. (Buddhist Studies)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Buddhist and Pali University of Sri Lanka, Sri Lanka Buddhist and Pali University of Sri Lanka, Sri Lanka	2558 2535 2534
4	3-3201-00927-xx-x	รองศาสตราจารย์ (พุทธศาสตร์)	พระมหาวิเศษ ปญฺญาวชิโร (เสาะพบดี)	ปร.ด. (ผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา) ศษ.บ. (สังคมศึกษา มัธยมศึกษา) ป.ธ.9	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คณะสงฆ์ไทย	2542 2534 2530 2545

5	3-6004-00631-xx-x	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (ศาสนาและเทววิทยา)	นายสัจด์ เขียนจันทิก	Ph.D. (Indian Philosophy & Religion)	Banaras Hindu University, India	2554
				M.A. (Indian Philosophy & Religion)	Banaras Hindu University, India	2549
				P.G. Diploma (I.P.R.)	Banaras Hindu University, India	2547
				M.A. (English)	Banaras Hindu University, India	2546
				ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2543

*อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

2. งบประมาณตามแผน

2.1 งบประมาณรายรับ (หน่วยบาท)

รายละเอียด รายรับ	ปีงบประมาณ					
	คน	2567	2568	2569	2570	2571
ค่าธรรมเนียม ทางการศึกษา แบบเหมาจ่าย	20	400,000	1,200,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000
ค่าสอบโครงร่าง วิทยานิพนธ์	20		60,000	60,000	60,000	60,000
ค่าสอบปาก เปล่าขั้นสุดท้าย	20		130,000	130,000	130,000	130,000
รวมรายรับ		400,000	1,390,000	1,790,000	1,790,000	1,790,000

2.2 งบประมาณรายจ่าย (หน่วยบาท)

รายการ	ปีงบประมาณ (พ.ศ.)					
	ร้อยละ	2567	2568	2569	2570	2571
1. ค่าตอบแทน อาจารย์พิเศษ	15	67,200	134,400	134,400	134,400	134,400
2. ค่าหนังสือ วารสาร และตำรา	10	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
3. ค่าใช้จ่าย อื่นๆ	10	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
รวมทั้งสิ้น	100	217,200	284,400	284,400	284,400	284,400

3. ทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

3.1 การบริหารงบประมาณ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา จัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุ ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังจัดงบประมาณไปตามโครงการต่าง ๆ และการศึกษานอกสถานที่ที่หลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยจัดขึ้น

3.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

- 1) หนังสือ/ตำรา
- 2) สื่อการเรียนรู้
- 3) ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 4) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis, ฐานข้อมูล IG Library
- 5) ระบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network) หรือที่เรียกว่า เครือข่าย “UniNet”

3.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

หลักสูตรมุ่งหวังให้นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาจะได้ตำราและสื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสอดคล้องต่อการพัฒนา PLOs ทั้ง 3 ข้อ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมีกลไกการจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาเรียนรู้ดังต่อไปนี้

- 1) มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน
- 2) ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อสื่อ และตำราที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 3) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่าง ๆ
- 4) ประสานงานกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง
- 5) สำรวจความต้องการและการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- 6) ทำความร่วมมือทางการวิจัยกับหน่วยงานทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายทางเทคโนโลยี

3.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน และเจ้าหน้าที่ให้พอเพียงต่อการบริหารจัดการศึกษาในหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

- 1) จัดให้มีห้องเรียนที่มีความพร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) จัดให้มีเครือข่ายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมเพียงพอ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง
- 3) จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา สื่อทัศนวัสดุเพื่อการเรียนรู้
- 4) สำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

4. แผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา ในระยะ 5 ปี

4.1 หลักสูตรแผน 1

จำนวนนักศึกษา	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2567	2568	2569	2570	2571
ระดับปริญญาโท					
ชั้นปีที่ 1	20	20	20	20	20
ชั้นปีที่ 2	-	20	20	20	20
รวม	20	40	40	40	40
จำนวนนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	20	20	20	20

หมายเหตุ จำนวนนักศึกษารวมทั้งภาคปกติ และภาคนอกเวลาราชการ

หมวดที่ 7 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1.1 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง ในกรณีที่เป็นักศึกษาจากต่างประเทศจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยที่ ก.พ. รับรอง และคุณสมบัติอื่น ๆ ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศ

1.2 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.5 จากระบบ 4 แต้ม หรือเทียบเท่า ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติดังกล่าว คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยอาจพิจารณารับสมัครได้โดยพิจารณาจากผลงานทางวิชาการ ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ และความสามารถ

1.3 ต้องไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากสถานภาพการเป็นนักศึกษาจากสถาบันการศึกษา หรือมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม และมีความประพฤติดี ไม่มีประวัติในทางเสียหาย

1.4 หากนักศึกษาไม่มีพื้นฐานความรู้ทางพุทธศาสนาและปรัชญาในระดับปริญญาตรี นักศึกษาต้องศึกษาเพิ่มเติมในรายวิชาพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

หมวดที่ 8 การประกันคุณภาพหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ตามระบบที่สภาสถาบันอนุมัติ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้จัดทำเกณฑ์และจัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2565 เป็นแนวทางในการดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน โดยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และกฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยมาตรฐานการศึกษาจะครอบคลุมด้านผลลัพธ์ผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการ แก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ส่วนระดับหลักสูตรใช้ตามระบบที่สถาบันอนุมัติ โดยมีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยมีแนวทางการปฏิบัติการกำกับ ติดตาม และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล

1. แนวทางการประกันคุณภาพสำหรับระดับหลักสูตร

1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์และทบทวนจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1.2 จัดทำแผนดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และกำหนดผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร

1.3 ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดเก็บหลักฐานตามพันธกิจในรอบปีการศึกษา (ระยะ 12 เดือน) ตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบ การประกันคุณภาพตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย

1.4 ควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร 2 ครั้ง/ปี (ภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2) รายงานต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย รวมถึงมีการกำกับติดตามผลการดำเนินงานประจำปีไตรมาส หรือเป็นกรณี ตามที่หลักสูตร หรือหน่วยงานต่าง ๆ พบปัญหาหรือต้องการข้อเสนอแนะในการรายงานผลการดำเนินงาน

1.5 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ผ่านระบบ (E-Sar) เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร

1.6 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ระดับหลักสูตร ผ่านระบบ CHE QA Online เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1.7 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด และดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบคุณภาพที่กำหนด ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ส่วนงานสนับสนุน และสถาบัน

1.8 รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ส่วนงานสถาบัน ต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

1.9 นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มาวางแผนพัฒนาคุณภาพ (Improvement Plan) รวมถึงปรับปรุงการดำเนินงานนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

1.10 จัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ผ่านระบบ CHE QA Online ภายใน 120 วัน และเผยแพร่สู่สาธารณชน

1.11 เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษานอกต่อไป

2. ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 การกำกับมาตรฐาน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตาม (1) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 โดยกำหนดกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรตามวิธีแบบ PDCA ดังนี้

2.1.1 การวางแผนปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ (P)

ขั้นตอนการวางแผนปรับปรุงหลักสูตร มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1.1.1 ขั้นตอนการจัดทำหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนทั้งหมด 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดกรอบแนวคิดของหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดประชุมสัมมนาคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรและผู้เกี่ยวข้อง (Stakeholders) ต่าง ๆ เพื่อระดมความคิดและสร้างความเข้าใจร่วมกันในการมองภาพรวมและกำหนดทิศทาง ตลอดจนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียนของหลักสูตรที่จะพัฒนาขึ้น

2) ร่างหลักสูตร ที่ประชุมกำหนดภาพรวมของหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา ดำเนินการยกร่างหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ โดยยึดหลักการการจัดการศึกษาแบบ Outcome Based

Education (OBE) มาเป็นกรอบแนวคิดในการยกร่างหลักสูตร และจัดทำหลักสูตรให้มีหัวข้อของหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตรตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.)

3) เสนอคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร โดยจัดให้มีการวิพากษ์หลักสูตร จัดให้มีการประชุมพิจารณาหลักสูตร เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตร เสนอมหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

4) คณะกรรมการประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา พิจารณาปรับแก้ตามผู้ทรงคุณวุฒิให้การเสนอแนะและเสนอคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

5) คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาแล้วเสนอสภาวิชาการ พิจารณาก่อนส่งก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

6) เสนอสภาวิชาการพิจารณาก่อนส่งแล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

7) สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตรและอนุมัติการเปิดหลักสูตร แล้วเสนอต่อสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร

2.1.1.2 ขั้นตอนการนำเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการ

คณะกรรมการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอหลักสูตรต่อสภาวิชาการเพื่อพิจารณาก่อนส่งสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เพื่อให้ทันกำหนดการเปิดสอนในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2567 ดังนี้

1) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา เสนอหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสภาวิชาการ

2) สภาวิชาการตรวจสอบหลักสูตรในเรื่องความถูกต้องของรูปแบบหัวข้อ และความสอดคล้องของเอกสารกับรูปแบบของมหาวิทยาลัย

3) แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการให้ปรับแก้ คณะกรรมการยกร่างหลักสูตรปรับแก้ไขหลักสูตรตามมติที่ประชุมคณะกรรมการสภาวิชาการ และ/หรือชี้แจงเหตุผลกรณียืนยันขอไม่แก้ไข

4) สภาวิชาการเสนอหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ปรับแก้แล้วสภามหาวิทยาลัย เพื่อเสนอที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

5) สภาวิชาการเสนอหลักสูตรโดยมติสภามหาวิทยาลัยให้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตร

2.1.2 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ (D)

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

2.1.2.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อันประกอบไปด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยดำเนินการออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)

2.1.2.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ โดยยึดหลักตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 เพื่อเสนอสภาวิชาการให้ความเห็นชอบ

2.1.2.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประชุมชี้แจงให้อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ นำผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ไปจัดทำเป็นรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางดังกล่าวตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2.1.3 การตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่กำหนด (C)

ขั้นตอนการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล มีดังนี้

2.1.3.1 ทุกรายวิชาจะต้องมีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดแล้วกรอกข้อมูลลงในฐานข้อมูล

2.1.3.2 มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน 1 สัปดาห์ ก่อนเปิดภาคการศึกษาเพื่อทวนสอบความถูกต้องของรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) และชี้แจงการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ

2.1.3.3 ทุกรายวิชาจะต้องมีการจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา (มคอ.5) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดไว้

2.1.3.4 มีการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน 2 สัปดาห์ ภายหลังปิดภาคการศึกษาเพื่อทวนสอบผลการจัดการเรียนการสอน ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการแก้ไขและพัฒนา

2.1.3.5 มีการจัดทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2)

2.1.4 การนำผลการประเมินไปพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผล (A)

ขั้นตอนการดำเนินการการนำผลไปพัฒนา มีดังนี้

2.1.4.1 มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพิจารณานำผลการประเมินของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมาพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) กลวิธีการสอนและการประเมินผลในปีการศึกษาถัดไป

2.1.4.2 มีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี ให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.2 บัณฑิต

คณะกรรมการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนา และปรัชญา กำหนดกลไกในการควบคุมคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร ให้เป็นไปตาม (1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (3) คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร และ (4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยกำหนดกลไกการควบคุมคุณภาพตามแบบ PDCA ดังนี้

2.2.1 การวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (P)

ขั้นตอนการวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร มีดังนี้

2.2.1.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตรวางแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย

1) แผนพัฒนานักศึกษาให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ทั้ง 2 ข้อ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ใช้กลไกการออกแบบรายวิชา กลวิธีการสอน และการประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ มาเป็นแผนงานหลักในการผลักดันให้นักศึกษาบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) ทั้ง 2 ข้อ

2) แผนพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านจริยธรรม 4) ด้านลักษณะบุคคล กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้นำ (PLOs) ทั้ง 4 ด้าน มาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้ง 4 ด้าน และกำหนดออกมาเป็นลำดับขั้นในการพัฒนาคุณลักษณะทั้ง 4 ด้านดังกล่าว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ใช้กลไกการออกแบบรายวิชา กลวิธีการสอน การประเมินผลในรายวิชาต่าง ๆ มาเป็นแผนงานหลักในการผลักดันให้นักศึกษابรรลุคุณลักษณะทั้ง 4 ด้านที่กำหนดไว้

3) แผนพัฒนานักศึกษาให้บรรลุคุณลักษณะพิเศษ กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร กำหนดกลยุทธ์ และวิธีการในการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษเหล่านั้น มาเป็นกลไกขับเคลื่อนให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาคุณลักษณะพิเศษเหล่านั้น

4) แผนส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ตามที่หลักสูตร กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร กล่าวคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้วางแผน (1) การ

ประชาสัมพันธ์ (2) การสัมมนาและทำวิจัยกับความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิต และ (3) การจัดสัมมนาเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพุทธศาสนา เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้นักศึกษาค้นพบแนวทางในการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

2.2.2 การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตรตามแผนที่กำหนดไว้ทั้ง 3 แผน

(D)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

2.2.2.1 ออกแบบรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้กำหนดไว้ในเรื่อง CLOs กลวิธีการสอนและการประเมินผล

2.2.2.2 จัดการเรียนการสอนตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3)

2.2.2.3 ประเมินผลการเรียนการสอนตามเกณฑ์การประเมิน (Assessment Rubric) ซึ่งจะถูกออกแบบให้เป็นเกณฑ์การประเมินที่สามารถวัดพัฒนาการของนักศึกษาตามแผนที่กำหนดไว้ได้

2.2.2.4 หลักสูตรร่วมกับคณะฯ จัดให้มีสัมมนาและ/หรือส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเผยแพร่ผลงานวิชาการในการประชุมวิชาการในระดับชาติหรือนานาชาติ อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

2.2.3 การทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาคุณภาพบัณฑิตทั้ง 3 แผน (C)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

2.2.3.1 ในทุกสิ้นปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทวนสอบและดูแลกำกับติดตามนักศึกษาในหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนา PLOs คุณลักษณะตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และคุณลักษณะพิเศษ

2.2.3.2 ประเมินคุณภาพของบัณฑิตโดยให้บรรลุตตามกรอบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

2.2.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประเมินผลการจัดสัมมนาและการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรทุกปีการศึกษา พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเพื่อการพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

2.2.4 การนำผลการประเมินไปพัฒนาแผนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของหลักสูตร (A)

ขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

2.2.4.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำผลการทวนสอบนักศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชาต่าง ๆ ในปีการศึกษาถัดมาให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่นักศึกษายังไม่ได้รับการพัฒนามาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.2.4.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร นำจุดแข็งจุดอ่อนที่ค้นพบมาพัฒนาการจัดงานสัมมนาและการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร โดยนำเอาผลด้านการ

ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและความรู้ความสามารถของบัณฑิตในหลักสูตรมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแผนงานด้านนี้ หากนักศึกษาในหลักสูตรสามารถบรรลุเกณฑ์คุณภาพที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ นักศึกษาเหล่านั้นจะเป็นบัณฑิตที่มีคุณลักษณะสอดคล้องกับ (1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) (2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (3) คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร และ (4) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยบัณฑิตในหลักสูตรจะสามารถ

- 1) มีสติ ปัญญา และคุณธรรม
- 2) ปรับใช้หลักศาสนากับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนาให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป
- 3) มีทักษะการสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก
- 4) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคมโดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ

2.3 นักศึกษา

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้กำหนดกลไกการดูแลนักศึกษาในหลักสูตรตามหลักการ PDCA ดังนี้

2.3.1 การวางแผนรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อม ดังนี้

2.3.1.1 กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและวิธีการรับนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร และเป็นไปตามคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตร และเป็นไปตามระเบียบการรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2.3.1.2 กำหนดจำนวนนักศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพของหลักสูตรในการพัฒนานักศึกษาเหล่านั้นให้บรรลุ PLOs ของหลักสูตร และงบประมาณในการบริหารหลักสูตร

2.3.1.3 ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนในข้อ 3.1.2 กล่าวคือ จำนวนผู้สมัครไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ให้ปรับแผนงบประมาณการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่

2.3.2 การดำเนินงานดูแลนักศึกษาระหว่างการเรียนการสอน (D)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

2.3.2.1 กระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนว

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่ นักศึกษาทุกคน พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาและแนะแนวทางต่าง ๆ ในการเรียน

2) อาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวจะต้องกำหนดชั่วโมงให้คำปรึกษา พร้อมจัดทำตารางการทำงานติดไว้หน้าห้องทำงานและเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหลักสูตร

2.3.2.2 กระบวนการรักษานักศึกษาให้คงอยู่

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประชุมรายงานผลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ข้อร้องเรียนของนักศึกษา และปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาในหลักสูตร เมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาทุกภาคการศึกษา

2) อาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลการให้คำปรึกษา สถานภาพ ปัญหาและข้อร้องเรียนของนักศึกษาในที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ รายงานพัฒนาการของนักศึกษาและปัญหาที่ค้นพบในระหว่างการจัดการเรียนการสอน

2.3.2.3 กระบวนการอุทธรณ์และร้องเรียนของนักศึกษา

1) ในคาบแรกของการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนในทุกรายวิชาต้องแจกและชี้แจงรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ของรายวิชา CLOs ที่นักศึกษาต้องบรรลุ กลวิธีการสอน วิธีการเก็บคะแนน และวิธีการประเมินผล ซึ่งต้องมีการแสดงเกณฑ์การประเมิน (Assessment Rubric) หรือเกณฑ์และเงื่อนไขการให้คะแนนที่ชัดเจน

2) รายงานหรือการเก็บคะแนนระหว่างเรียนในรูปแบบอื่น ๆ จะต้องแจ้งผลการประเมินให้นักศึกษารับทราบภายใน 1 สัปดาห์ หลังจากนักศึกษาได้ส่งงาน เพื่อนักศึกษาจะได้นำผลการประเมินนั้นไปปรับปรุงงานในครั้งต่อไป

3) ในการสอบกลางภาค และปลายภาค หากนักศึกษาไม่พอใจในผลการประเมินนักศึกษาสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบในการสอบ คะแนน และวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาได้

2.3.3 การทวนสอบแผนการดูแลนักศึกษา (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการทวนสอบแผนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

2.3.3.1 กระบวนการทวนสอบผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ และแนวทางแก้ไข

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินด้านต่าง ๆ ดังกล่าวมากำหนดแนวทางการแก้ไขและแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษาถัดไป

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรชี้แจงแนวทางการแก้ไขและพัฒนาให้อาจารย์และนักศึกษารับทราบทุกภาคการศึกษา

2.3.3.2 กระบวนการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษา

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในระดับรายวิชาทุกภาคการศึกษา

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในระดับหลักสูตรก่อนจบการศึกษา

2.3.3.3 กระบวนการสำเร็จการศึกษา

1) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในเรื่อง การบรรลุ PLOs กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา 4 ด้าน และคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษาในหลักสูตร

3) นักศึกษาดำเนินตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการสำเร็จการศึกษา

2.3.4 การนำผลการทวนสอบไปปรับปรุงแผนการดูแลนักศึกษา (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้กำหนดกระบวนการนำผลการทวนสอบไปปรับปรุงแผนการดูแลนักศึกษา ดังนี้

2.3.4.1 กระบวนการปรับปรุงแผนการรับนักศึกษาและเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

1) ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะนำแผนการรับนักศึกษาและจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาจริงมาทบทวนเพื่อปรับแผนการรับนักศึกษาในปีการศึกษาถัดไป

2) ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะนำรายงานผลการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาและผลการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลในรายวิชาเหล่านั้นมาทบทวนเพื่อปรับแผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาในปีการศึกษาถัดไป

2.3.4.2 กระบวนการปรับปรุงแผนการให้คำปรึกษาและแนะแนว

ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำรายงานผลการให้คำปรึกษาและแนะแนวของอาจารย์ที่ปรึกษา และข้อร้องเรียนของนักศึกษามาทบทวนเพื่อปรับแผนการให้คำปรึกษาและแนะแนวในปีการศึกษาถัดไป

2.3.4.3 กระบวนการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนการสอน

ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำรายงานผลการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ รายงานผลการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในแต่ละรายวิชา รายงานการประเมินผลการสอนของนักศึกษา และรายงานความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนมาทบทวนเพื่อปรับแผนการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป

2.4 อาจารย์

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้กำหนดกลไกการบริหารและพัฒนาอาจารย์ตามหลักการ PDCA ดังนี้

2.4.1 การวางแผนอัตรากำลังอาจารย์ (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนอัตรากำลังอาจารย์ในหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ว่าด้วยจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และสอดคล้องกับแผนการรับนักศึกษา และจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษาจริง

2.4.2 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษ และการรับอาจารย์ใหม่ (D)

2.4.2.1 การแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ประชุมร่วมกันและกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ดังนี้

1) สรรหาอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

2) ดำเนินการสรรหาและออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

3) ชี้แจงบทบาทและหน้าที่การเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

2.4.2.2 การแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษซึ่งจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติให้กับนักศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจึงได้กำหนดนโยบายการเชิญอาจารย์พิเศษ ดังนี้

1) ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรง และมีความเชี่ยวชาญพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์พิเศษ

2) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทั้งนี้ต้องเสนอประวัติและผลงานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ/รายวิชาที่จะให้สอน

3) ให้มีการประเมินการสอนของอาจารย์พิเศษทุกภาคการศึกษา/ทุกครั้งที่มีการสอน

4) อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ 50 ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น ๆ

2.4.2.3 การรับอาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่เพื่อมาเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยโดยอาจารย์ใหม่ดังกล่าวจะต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องและมีผลงานวิชาการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 ว่าด้วยคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

2.4.3 การพัฒนาอาจารย์ (D)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้ดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในหลักสูตร ดังนี้

2.4.3.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การพัฒนาระดับมหาวิทยาลัย

1) จัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐาน การสร้างเครื่องมืออาชีพ การสอนแบบ active learning

2) มีโครงการพัฒนาสมรรถนะการสอนอาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งครอบคลุมทักษะการจัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน และขั้นสูง การผลิตสื่อการสอน รวมทั้งการวัดและการประเมินผล

การพัฒนาระดับคณะ

- 1) จัดอบรมพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
 - 2) จัดเวทีให้อาจารย์นำเสนอวิธีการสอน และวิธีการควบคุมวิทยานิพนธ์
- อย่างน้อยภาคละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอน

2.4.3.2 การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

การพัฒนาในระดับมหาวิทยาลัย

- 1) มหาวิทยาลัยให้ทุนสนับสนุนการไปเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอผลงานทางวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 2) มหาวิทยาลัยมีโครงการพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก โดยการให้ทุนสนับสนุนเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการที่นำเสนอผลงานพัฒนาการเรียนการสอน และทำวิจัย

การพัฒนาระดับคณะ

- 1) ส่งเสริมการศึกษาดูงาน การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ การร่วมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์
- 2) ฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์หรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เอกสารเผยแพร่ การพัฒนาความรู้
- 3) ส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานวิชาการ การวิจัย การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การอบรมระยะสั้นในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ

2.4.4 การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวนหลักสูตร

(D)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ต้องประชุมร่วมกัน ดังนี้

2.4.4.1 วางแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลก่อนเปิดภาคการศึกษา

2.4.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร

2.4.4.3 ปรัชญาหรือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

2.4.5 การทวนสอบคุณภาพและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดให้มีการประชุมทวนสอบคุณภาพและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์ ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนา กำหนดแนวทางแก้ไขรวมทั้งสรรหาอาจารย์ใหม่ ๆ มาประจำหลักสูตร

2.4.6 การพัฒนาแผนอัตรากำลังและการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการทวนสอบคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของอาจารย์มาเป็นข้อมูลในการปรับแผนอัตราากำลังและการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่ได้ค้นพบ

2.5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้วางกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนานักศึกษาในหลักสูตรให้สามารถบรรลุ PLOs ทั้ง 2 ข้อ และมีประสิทธิผลในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของตลาด มีคุณลักษณะพิเศษที่สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 อีกทั้งกลไกดังกล่าวยังใช้หลักการ PDCA มาขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

2.5.1 การออกแบบหลักสูตรและวางระบบการจัดการเรียนการสอน (P)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้วางแผนและออกแบบปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้ทันสมัยและตอบโจทยความต้องการของประเทศ ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรได้นำหลักการจัดการศึกษาแบบ Outcomes Based Education (OBE) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิต พ.ศ. 2565 มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 และมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาเป็นเกณฑ์หลักในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.5.1.1 ออกแบบ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5.1.2 นำ PLOs คุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาออกแบบรายวิชาและแผนการจัดการศึกษา โดยยึดหลักการของ Bloom's Taxonomy (Revised) ในการจัดแผนการศึกษา

2.5.1.3 ออกแบบ CLOs วิธีการสอน และการประเมินผลในทุกรายวิชา โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) CLOs ในแต่ละรายวิชาจะต้องผลักดันให้นักศึกษาสามารถบรรลุ PLOs ในส่วนที่ รายวิชานั้น ๆ รับมอบมา

2) วัตถุประสงค์ของรายวิชา เนื้อหาวิชา บทเรียน วิธีการและเกณฑ์ในการประเมินผลต้องสอดคล้องและผลักดันให้นักศึกษาบรรลุ CLOs ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ๆ

3) กิจกรรมการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับหลักการสอนแบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดชีพ

4) การจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และใช้การศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ มาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา

2.5.1.4 จัดประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อร่วมกันกำหนดผู้รับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร และชี้แจงรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ. 2) แผนการจัดการศึกษา และแนวทางในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วางไว้

2.5.1.5 อาจารย์ผู้รับผิดชอบในรายวิชาต่าง ๆ จัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และส่งให้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อทวนสอบความถูกต้องอย่างน้อย 1 อาทิตย์ก่อนเปิดภาคการศึกษา

2.5.2 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผน (D)

ในระหว่างการจัดการเรียนการสอน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรควบคุม กำกับ และติดตามการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผน ดังนี้

2.5.2.1 จัดให้มีการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน อย่างน้อย 1 รายวิชา 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา

2.5.2.2 จัดให้มีการประชุมรายงานผลการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคการศึกษา

2.5.3 การดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน (C)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอนทุกภาคการศึกษา ดังนี้

2.5.3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาต่าง ๆ ต้องจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานรายวิชา (มคอ. 5) ภายใน 30 วันหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนให้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2.5.3.2 จัดให้มีการประชุมรายงานผลการจัดการเรียนการสอนทุกสิ้นภาคการศึกษา โดยนำเอารายงานผลการดำเนินงานรายวิชา (มคอ. 5) ในรายวิชาต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อทวนสอบประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ

2.5.3.3 จัดให้มีการทวนสอบสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชา

2.5.4 การนำผลการประเมินไปปรับปรุงกลวิธีการสอน (A)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (มคอ. 3) ในรายวิชานั้น ๆ ในปีการศึกษาถัดไป

2.6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอันประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรได้ร่วมกันในการจัดสรรสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาให้นักศึกษาในหลักสูตรสามารถบรรลุ PLOs ดังนี้

2.6.1 การบริหารงบประมาณ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตจัดสรรงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้เพื่อจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และวัสดุครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์อย่างเพียงพอเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังจัดงบประมาณไปตามโครงการต่าง ๆ และการศึกษานอกสถานที่ที่หลักสูตรและบัณฑิตวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุ PLOs

2.6.2 ทรัพยากรการเรียนการสอนที่มีอยู่เดิม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญาสำรวจทรัพยากรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยแล้วพบว่า มหาวิทยาลัยมีความพร้อมที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนการสอนของหลักสูตรให้บรรลุ PLOs กล่าวคือ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลโดยมีห้องสมุดที่มีหนังสือเกี่ยวกับรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาพุทธศาสนา และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น และภาควิชาที่เกี่ยวข้องมีหนังสือ ตำราเฉพาะทาง รวมทั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ได้แก่

- 1) หนังสือ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) สื่อการเรียนรู้
- 3) ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการทางภาษา
- 4) ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลเครือข่าย ThaiLis, ฐานข้อมูล IG Library
- 5) ระบบเครือข่าย เช่น เครือข่ายสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา (Inter University Network)

2.6.3 การจัดหาทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

หลักสูตรมุ่งหวังให้นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาจะได้ตำราและสื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสอดคล้องต่อการพัฒนา PLOs คณะกรรมการบริหารหลักสูตรร่วมกับบัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรที่เกี่ยวข้องมีกลไกการจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาเรียนรู้ดังต่อไปนี้

- 2.6.3.1 มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน
- 2.6.3.2 ให้อาจารย์ผู้สอนและผู้เรียนเสนอรายชื่อสื่อ และตำราที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการวิจัยต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 2.6.3.3 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจัดสรรงบประมาณประจำปีและจัดซื้อตำราและสื่อต่าง ๆ
- 2.6.3.4 ประสานงานกับห้องสมุดในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง
- 2.6.3.5 สำรวจความต้องการและการใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- 2.6.3.6 ทำความร่วมมือทางการวิจัยกับหน่วยงานทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายทางเทคโนโลยี

2.6.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากร

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรวางแผนจัดหาและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอน และเจ้าหน้าที่ให้พอเพียงต่อการบริหารจัดการศึกษาในหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

- 2.6.4.1 จัดให้มีห้องเรียน สื่อการสอน ระบบเครือข่ายและช่องทางการเรียนรู้ที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการศึกษาในห้องเรียน นอกห้องเรียนและเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.4.2 จัดให้มีเครือข่ายและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้เหมาะสมเพียงพอ เพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

2.6.4.3 จัดให้มีห้องสมุดให้บริการทั้งหนังสือ ตำรา สื่อทัศนวัสดุเพื่อ การเรียนรู้

2.6.4.4 สำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการทรัพยากรเพื่อการ เรียนรู้และปฏิบัติการเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

3. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา

3.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนักศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

กำหนดให้มีระบบการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งในระดับรายวิชาทุก รายวิชาและในระดับหลักสูตร ดังนี้

3.1.1 การทวนสอบระดับรายวิชา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องมีการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของ รายวิชา (CLOs) ซึ่งต้องกำหนดตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังที่ได้รับมอบหมายมาจากหลักสูตร (ดังแสดงในตารางแสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา) จำแนกตามรายวิชา กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร PLOs : Program Learning Outcomes)

2) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องจัดทำเกณฑ์การประเมินผล (Assessment Rubric) โดยนำ CLOs ในรายวิชามาเป็นเกณฑ์ในการจัดทำ และชี้แจงให้นักศึกษารับทราบในเกณฑ์ ดังกล่าวในช่วงแรกของจัดการเรียนการสอน

3) ทุกรายวิชาในหลักสูตรต้องประเมินผลและให้ระดับคะแนน (เกรด) ตาม Assessment Rubric ที่กำหนดไว้

4) ในทุกภาคการศึกษา ภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนและการประเมินผล คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จะต้องจัดประชุมเพื่อให้อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ รายงานผล การประเมินและคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ชี้แจงกำหนดการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของ นักศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ

5) ให้จัดการทวนสอบในรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาต้นในภาค การศึกษาปลาย และรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาปลายในภาคการศึกษาต้นของปี การศึกษาถัดมา โดยในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะกำหนดวิธีการทวนสอบตาม หลักเกณฑ์ดังนี้

5.1) ให้ดำเนินการทวนสอบในรายวิชาที่เป็นรายวิชาลำดับถัดไปของรายวิชา นั้น ๆ เช่น ทวนสอบรายวิชา เพราะถ้านักศึกษาไม่บรรลุ CLOs ของรายวิชา ก็ไม่สามารถมีความรู้ และทักษะที่เพียงพอที่จะเรียนวิชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับมติในที่ประชุม

5.2) ให้ใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) นั้นมาเป็นเกณฑ์ ในการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ โดยจัดทวนสอบในสัปดาห์แรกของการเรียนการสอน

5.3) ในการทวนสอบหากพบว่านักศึกษายังไม่บรรลุ CLOs ข้อใด ให้อาจารย์ ผู้สอนในรายวิชาที่ถูกกำหนดให้เป็นวิชาทวนสอบพัฒนาเพิ่มเติม CLOs ข้อนั้น ๆ ให้แล้วเสร็จภายใน

สัปดาห์แรกของการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้บรรลุ CLOs ในวิชาลำดับถัดไปได้

3.1.2 การทวนสอบระดับหลักสูตร มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) จัดให้มีการทวนสอบระดับหลักสูตรในรายวิชา
- 2) จัดทำเกณฑ์การประเมินผลคุณภาพหรือในรูปแบบ Assessment Rubric ที่ใช้ CLOs ที่กำหนดในหลักสูตรเป็นเกณฑ์หลักในการวัดผล
- 3) นักศึกษาต้องบรรลุเกณฑ์ขั้นต่ำสุดของ CLOs ที่กำหนดในหลักสูตรจึงจะสามารถได้ระดับผ่าน (pass) ในรายวิชา

3.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

เน้นการทำวิจัยคุณลักษณะของการประกอบอาชีพของบัณฑิต และนำผลวิจัยที่ได้ย้อนกลับมาปรับปรุงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs) กระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรแบบครบวงจร รวมทั้งการประเมินคุณภาพของหลักสูตร โดยอาจดำเนินการได้ดังนี้

3.2.1 การรวบรวมภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการหางานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบอาชีพ

3.2.2 การสำรวจความเห็นของผู้ใช้บัณฑิต โดยการสัมภาษณ์หรือการส่งแบบสอบถาม เพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้น ๆ

3.2.3 การเปิดโอกาสให้บัณฑิตเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

3.2.4 ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ประเมินหลักสูตรหรืออาจารย์พิเศษต่อความพร้อมของนักศึกษาในการเรียน และคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา

หมวดที่ 9 ระบบและกลไกของการพัฒนาหลักสูตร

1. การวางแผนคุณภาพ

การวางแผนคุณภาพมีการดำเนินการต่อไปนี้

1.1 ขั้นการเตรียมการ

1.1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม ซึ่งจะจัดทำการศึกษาชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอก โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกัน และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ต่อมาเน้นเนื้อหาการกำหนดกรอบและแผนการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินและการรวบรวมข้อมูล ในช่วงท้ายเน้นเรื่องเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการประเมินและการเขียนรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Study Report)

1.1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงเป็นทีม โดยการตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามแผนภูมิโครงสร้างการบริหารซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใดควรเป็นกรรมการรับผิดชอบการพัฒนาและประเมินคุณภาพงานนั้น

1.2 ขั้นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

1.2.1 การวางแผน จะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ สำหรับแผนต่าง ๆ ที่ควรจัดทำคือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา แผนการประเมินคุณภาพและแผนงบประมาณ เป็นต้น

1.2.2 การปฏิบัติตามแผน ซึ่งในขณะดำเนินการต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและผู้บริหารควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับบุคลากร รายกลุ่ม รายหมวด และให้การนิเทศ

1.2.3 การตรวจสอบประเมินผล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายเพียงใด โดยการประเมินต้องจัดวางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือ จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความข้อมูล และการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

1.2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน เมื่อแต่ละฝ่ายประเมินผลเสร็จแล้วจะส่งผลให้คณะกรรมการผู้รับผิดชอบนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และแปลผลแล้วนำเสนอผลต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร นำไปวางแผนในระยะต่อไป และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานประเมินตนเอง

1.3 ขั้นการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน โดยเริ่มจากรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมินมาวิเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษาและเขียนรายงาน

2. การบริหารความเสี่ยง

ประเด็น	ความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง
นักศึกษา	- นักศึกษาที่เป็นบรรพชิตเข้าศึกษาในหลักสูตรหลักของสถาบันทางพุทธศาสนาน้อยลง - นักศึกษาไม่มีพื้นความรู้ในด้านพุทธศาสนาและปรัชญา	- ให้การสนับสนุนอย่างมีนัยสำคัญ สื่อสะท้อนสัญลักษณ์ของสถาบันทางพุทธศาสนาซึ่งต้องมีบรรพชิตเข้ามาศึกษา - ควรเปิดหลักสูตรที่น่าสนใจเพิ่มเติม
อาจารย์ประจำหลักสูตร	- ปริมาณอาจารย์ประจำหลักสูตรไม่เพียงพอ - อาจารย์ยังไม่มีผลงานวิจัย	- รับอาจารย์ประจำเพิ่มเติมเข้ามาในหลักสูตร - สนับสนุนให้อาจารย์ได้การทำวิจัยและผลงานทางวิชาการ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ
ปฏิบัติการ	- ภาระงานอื่น ๆ ทับซ้อนการทำงานด้านวิชาการของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	- มหาวิทยาลัยควรจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมที่มีความรู้ความสามารถในภาระงานแต่ละด้านที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์พัฒนาองค์ความรู้ และศักยภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

3. การอุทธรณ์และการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

นักศึกษาอุทธรณ์ผลการเรียนผ่านช่องทางการส่งเอกสารขออุทธรณ์ผลการศึกษา โดยนำส่งที่เลขานุการ หลักสูตร ประธานหลักสูตรตรวจสอบผลการอุทธรณ์ ได้มีการดำเนินการ 2 แนวทาง

3.1 แก้ไขผลการเรียน โดยให้อาจารย์ประจำวิชาแก้ไข แจ้งผลการแก้ไขแก่นักศึกษา แก้ไขผลการเรียนในระบบ ทะเบียน ผลการศึกษา

3.2 กระบวนการพิจารณาข้อร้องเรียนอยู่ภายใต้คณะกรรมการอุทธรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้เป็นกลางและให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

3.3 คงผลการเรียนเดิม แจ้งผลการอุทธรณ์ให้แก่ผู้ร้องเรียน

4. การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร

หลักสูตรมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเป็นประจำทุกปี โดยใช้เกณฑ์ที่สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 โดยองค์ประกอบคุณสมบัติเฉพาะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นระยะ ๆ และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

4.1 นักศึกษาและบัณฑิต

4.1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้แทนบัณฑิต ผู้แทนนักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต

4.1.2 คณะกรรมการวางแผนประเมินอย่างเป็นระบบ

4.1.3 ดำเนินการสำรวจข้อมูลเพื่อประกอบการประเมินหลักสูตรจากผู้เรียนปัจจุบัน และจากผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการศึกษาในหลักสูตรทุกรุ่น

4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือผู้ประเมินภายนอก

คณะกรรมการประเมินหลักสูตรทำการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตรในภาพรวมและใช้ข้อมูลย้อนกลับของผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิตประกอบการประเมิน

4.3 ผู้ใช้บัณฑิตและ/หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ

4.3.1 ติดตามบัณฑิตใหม่โดยสำรวจข้อมูลจากนายจ้างและ/หรือผู้บังคับบัญชาโดยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

4.3.2 ติดตามจากผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ (ถ้ามี)

5. การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

5.1 การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแต่ละภาคการศึกษา อาจารย์จะทำการรวบรวมข้อมูล การประเมินการเรียนการสอน และการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาของนักศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการจัดเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และความเข้าใจในแต่ละเนื้อหา รายวิชาของนักศึกษา หากนักศึกษาไม่บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละวิชา อาจารย์ผู้สอนต้องกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนด้วยการสอนชดเชย การทบทวนเนื้อหาที่นักศึกษาไม่สัมฤทธิ์ผล ตลอดจนการกำหนดประเด็นการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้นักศึกษาเกิด ประสิทธิภาพและมีความเชี่ยวชาญในประเด็นปัญหาเหล่านั้นได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรือในกรณีที่นักศึกษา ผ่านการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้นั้น นักศึกษาต้องเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ใหม่อีกครั้งหนึ่ง

5.2 การปรับปรุงรายวิชา

จากการรวบรวมข้อมูลและการประเมินการสอนของอาจารย์ อาจนำผลที่ได้มาปรับปรุง รายวิชาหรือเพิ่มรายวิชาเลือก ซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบโครงสร้างของหลักสูตร

การปรับปรุงเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับตามความต้องการของผู้เรียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงหลักสูตรที่ไม่มีผลกระทบโครงสร้างของหลักสูตร

5.3 การปรับปรุงหลักสูตร

การปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับถือเป็นการปรับปรุงมาก และมีผลกระทบต่อโครงสร้างของหลักสูตร จะทำทุก 5 ปีเมื่อครบรอบระยะเวลาการใช้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.3.1 คณะกรรมการประเมินหลักสูตร จัดทำรายงานการประเมินผล และเสนอประเด็นที่จำเป็นในการปรับปรุง

5.3.2 จัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

5.3.3 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาหลักสูตรและให้ข้อเสนอแนะ

5.3.4 หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงเสนอให้สภาวิชาการพิจารณาก่อนนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ

ภาคผนวก

หลักสูตร	แผน ก 2	มี 1 แผน คือ แผน 1	ปรับตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
โครงสร้าง แบบ 2.1	รายวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	รายวิชาเรียนไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต	ปรับตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
	- หมวดวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับ หน่วยกิต 6 หน่วยกิต	- หมวดวิชาพื้นฐานไม่นับหน่วย กิต 9 หน่วยกิต	ปรับกระบวนรายวิชา ให้สอดคล้องกับ หลักสูตร ที่ปรับปรุงใหม่
	- หมวดวิชาบังคับพื้นฐานไม่ นับหน่วยกิต 6 หน่วยกิต		
	- หมวดวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต	- หมวดวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต	ปรับตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
	- หมวดวิชาเอก 12 หน่วยกิต	- หมวดวิชาเอก 12 หน่วยกิต	
	- หมวดวิชาเลือก 3 หน่วย กิต	- หมวดวิชาเลือก 3 หน่วยกิต	
	วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต	วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต	

3. ตารางเปรียบเทียบรายวิชาหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง

หลักสูตรเดิม 2563	หลักสูตรปรับปรุง 2567	เหตุผลในการปรับปรุง
3.1 หมวดวิชาเสริมพื้นฐานไม่ นับหน่วยกิต	3.1 หมวดวิชาพื้นฐานไม่นับ หน่วยกิต	ปรับหมวดวิชาให้สอดคล้อง กับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
GS 42101 ประวัติและ พัฒนาการพุทธ ศาสนา	GS 42101 ประวัติและ พัฒนาการพุทธศาสนา	ปรับตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร พ.ศ. 2565
GS 42102 ปัญหาพื้นฐานทาง ปรัชญา	GS 42102 ปัญหาพื้นฐานทาง ปรัชญา	
	GS 42103 ภาษาบาลีและ ภาษาอังกฤษทางวิชาการพุทธ ศาสนาและปรัชญา	ปรับรายวิชาให้เกิดการเรียนรู้ อย่างบูรณาการ
3.2 หมวดวิชาบังคับพื้นฐานไม่ นับหน่วยกิต	-	ปรับหมวดวิชาให้สอดคล้อง กับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
GS 42203 ภาษาบาลีเพื่อ การศึกษาพุทธศาสนาและ ปรัชญา		
GS 42204 ภาษาอังกฤษเพื่อ		

หลักสูตรเดิม 2563	หลักสูตรปรับปรุง 2567	เหตุผลในการปรับปรุง
การศึกษาวិชาการทางพุทธศาสนาและปรัชญา		
3.3 หมวดวิชาบังคับ แผน ก 2	3.2 หมวดวิชาบังคับ แผน 1	ปรับตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
GS 42005 สารัตถะในพระไตรปิฎก	GS 42204 สารัตถะในพระไตรปิฎก	ปรับรายวิชาตามกระบวนวิชาของหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
GS 42006 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	GS 42205 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	
GS 42007 ระเบียบวิธีวิจัย	GS 42206 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.5 หมวดวิชาเอก แผน ก 2	3.3 หมวดวิชาเอก แผน 1	ปรับตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
GS 42308 เปรียบเทียบคำสอนพุทธศาสนาเถรวาทกับมหายาน		ปรับรายวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่
GS 42309 พุทธจริยศาสตร์	GS 42307 ปัญหาและทฤษฎีทางอภิปรัชญา	ปรับชื่อวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนรายวิชา (CLOs)
GS 42310 สัมมนาอภิปรัชญา	GS 42308 ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา	ปรับชื่อวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนรายวิชา (CLOs)
GS 42311 สัมมนาญาณวิทยาและสุนทรียศาสตร์	GS 42309 ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา	ปรับชื่อวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนรายวิชา (CLOs)
	GS 42310 สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา	ปรับชื่อวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนรายวิชา (CLOs)
3.6 หมวดวิชาเลือก แผน ก 2	3.4 หมวดวิชาเลือก แผน 1	ปรับตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
GS 42413 พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	GS 42411 การเขียนบทความทางพุทธศาสนาและปรัชญา	ปรับเพิ่มรายวิชาให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกระบวนรายวิชา (CLOs)
GS 42414 ปรัชญาหลังนวยุค	GS 42412 สัมมนาปรัชญาประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย	ปรับตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
GS 42415 สัมมนาปรัชญา	GS 42413 พระพุทธศาสนากับ	ปรับเพิ่มรายวิชาให้สอดคล้อง

ชั้นปีที่ 1/2 หน่วยกิต GS 42204 ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษา วิชาการทางพระพุทธศาสนา (3) GS 42006 ทฤษฎีและการปฏิบัติธรรมฐาน 3 GS 42309 พุทธจริยศาสตร์ 3 GS 42311 สัมมนาญาณวิทยาและสุนทรียศาสตร์ 3 รวม 9	ชั้นปีที่ 1/2 หน่วยกิต GS 42103 ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษ ทางวิชาการพุทธศาสนาและปรัชญา (3) GS 42205 ทฤษฎีและการปฏิบัติธรรมฐาน 3 GS 42308 ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา 3 GS 42309 ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา 3 รวม 9
ชั้นปีที่ 2/1 หน่วยกิต GS 42308 เปรียบเทียบคำสอนพระพุทธศาสนา เถรวาทกับมหายาน 3 GS 42310 สัมมนาอภิปรัชญา 3 GS xxxxx วิชาเลือก 3 GS 42523 วิทยานิพนธ์ 3 รวม 12	ชั้นปีที่ 2/1 หน่วยกิต GS 42310 สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา 3 GS xxxxx วิชาเลือก 3 GS 42515 รายวิชาวิจัย 3 รวม 9
ชั้นปีที่ 2/2 หน่วยกิต GS 42523 วิทยานิพนธ์ 9 รวม 9	ชั้นปีที่ 2/2 หน่วยกิต GS 42515 รายวิชาวิจัย 9 รวม 9
รวม 36 หน่วยกิต	รวม 36 หน่วยกิต

ภาคผนวก ข
ภาระงานสอนและผลงานทางวิชาการของ
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

ประวัติและผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร

1.ชื่อ – นามสกุล นายทรงศักดิ์ พรหมดี

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

ระดับปริญญา	สาขาวิชา	ปีที่สำเร็จ	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา
Doctor of Philosophy (Ph.D.)	Pali & Buddhist Studies	2552	Banaras Hindu University
Master of Arts (M.A.)	Pali & Buddhist Studies	2549	Banaras Hindu University
ศาสตราจารย์บัณฑิต (ศน.บ.)	การสอนภาษาไทย	2545	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย

3.ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

Phrakruamu thanachot Jiradhammo, Phramaha Wiset Panyavachiro, Phon Namanee, Songsakdi Promdee, (2023). Lanna Oral Buddhist Literature: Identity, Development, and Value-adding in a New Dimension, international journal of Social science and educational Research studies, 3(9), 1866-1869, (TCI Tier 1)

ทรงศักดิ์ พรหมดี , โผน นามมณี, พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร, อุเทน ลาพิงค์ , และพระครูสมุทรโชติ จิระธมโม,(2564).แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา,วารสารปณิธาน, 17(1),101-118 (TCI Tier 2)

พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร, อุเทน ลาพิงค์, **ทรงศักดิ์ พรหมดี**, และโผน นามมณี, (2564). การประเมินหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา เชียงใหม่, 6 (7), 365-381, (TCI Tier 2)

พระครูสมุห์ธนโชติ จิระธมฺโม, พระมหาวิโรตธ จะปา, อุเทน ลาพิงค์, **ทรงศักดิ์ พรหมดี**, และ โผน นามณี (2563).แนวทางการพัฒนาวิธีการสอนเชิงบูรณาการสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา, 11(1), 213-232, (TCI tier 2)

ทรงศักดิ์ พรหมดี, ชาลี ภัคดี, สมุหธนโชติ เชื้อนเพชร, อีร์ศักดิ์ แสนวังทอง, มงคลชัย สมศรี, ประดิษฐ์ เจียรกุลประเสริฐ, และนพณัฐ วรรณภักดิ์, (2563). รูปแบบการประยุกต์หลักสารานุกรมธรรมในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม บ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ในชุมชนวัดศรีสุพรรณ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่,วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย,18 (1),42-53 (TCI Tier 2)

โผน นามณี, พระครูสมุห์ธนโชติ จิระธมฺโม (เชื้อนเพชร) และ**ทรงศักดิ์ พรหมดี**, (2562),ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่,วารสารธรรมทศน์,19 (2), 13-23, (TCI Tier 2)

3.2. ผลงานเอกสารประกอบการสอน

ทรงศักดิ์ พรหมดี,เอกสารประกอบการสอนวิชาศาสนศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา, พ.ศ.2565.

ทรงศักดิ์ พรหมดี,เอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญาประเพณีศิลปวัฒนธรรมไทย , มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, พ.ศ. 2563.

ทรงศักดิ์ พรหมดี,เอกสารประกอบการสอนวิชาปรัชญา , เอกสารประกอบการสอนประวัติพัฒนาการพุทธศาสนา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, พ.ศ. 2562

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	มนุษย์กับสังคม	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	หลักการอ่านการเขียนคำไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	พุทธวิถีไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	ไทยศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
5	พุทธตรรกวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
6	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
7	ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธศาสนากับรัฐ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

		วิทยาเขตล้านนา
8	ศาสนาเพื่อการพัฒนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
9	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
10	มิลินทปัญหา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
11	สัมมนาพระสูตรตันติปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	พุทธปรัชญาในพระสูตรตันติปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา (ป.โท)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาประวัติและพัฒนาการด้านพุทธศาสนา (ป.โท)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.3 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ปรัชญานวยุค	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาญาณวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาปรัชญาประเพณีพื้นถิ่นไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.4 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาประวัติพัฒนาการพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาปรัชญาประเพณีศิลปวัฒนธรรมไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาพระสูตรตันติปิฎกศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	เศรษฐศาสตร์ตามแนวพุทธศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายอุเทน ลาพิงค์

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ปรัชญา)

สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2.คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
Ph.D. (Philosophy)	University of Mysore, India	2551
M.A. (Philosophy)	University of Mysore, India	2544
M.A. (linguistics)	University of Mysore, India	2557
พธ.บ. (การสอนสังคม)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2542

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

อุเทน ลาพิงค์, พระครูวินัยธร สัตยชัย ญาณวีโร, เขมินทรา ตันธิกุล, และประดิษฐ์ คำมุงคุณ(2565) การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิปัสสนากรรมฐานบนเส้นทางแสวงบุญ โดยบูรณาการกับหลักพุทธธรรมบำบัดเพื่อเสริมสร้างสุขภาวะและลดความซึมเศร้าของผู้สูงอายุที่อยู่เพียงลำพังในเขตท่องเที่ยวเมืองรองภาคเหนือตอนบน วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 หน้า 91-105 (TCI tier 1)

อุเทน ลาพิงค์, พระครูสุนทรมหาเจติยานุรักษ์, พระครูสมุห์ธนโชติ จิระมโม ,และอธิสา บุญล้อม(2565) รูปแบบการจัดการป่าชุมชนแหล่งต้นน้ำ ชุมชนฐานรากบนพื้นที่สูงตามศาสตร์พระราชาราชบ้านแออะ หมู่ที่ 1 ตำบลแจ่มหลวง อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ ปีที่7 ฉบับที่ 10 หน้า27-37 (TCI tier 1)

พระมหาฉัตรชัย สุธตตชโย (มุลสาร).อุเทน ลาพิงค์ (2564) พฤติกรรมและการรับรู้ของพระสงฆ์เกี่ยวกับเขตปลอดบุหรี่ภายในวัดและศาสนสถานเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ,ปีที่ 6 ฉบับที่ 10 หน้า 55-66 (TCI tier 1)

อุเทน ลาพิงค์, พระมหาปุณณัสมบัตติ ปากาโร,และพระวีระชาติ วีระชาติ (2566), รูปแบบการสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าและวิกฤตหมอกควันบนฐานหลักธรรมทางพุทธศาสนากับภูมิปัญญาล้านนาแบบพหุภาคี จังหวัดเชียงใหม่, วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม : หน้า 278-289, (TCI tire 2)

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	แนวคิดปรัชญา และวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ภาษาอังกฤษสำหรับครู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาอภิปรัชญาและจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.3 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาปัญหาทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาปรัชญาสุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.4 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาปัญหาทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาปรัชญาสุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	การเขียนบทความวิชาการทางพุทธ ศาสนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ-นามสกุล นายโผน นามณี

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พุทธศาสตร์)

สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2558
M.A. (Buddhist Studies)	Buddhist and Pali University of Sri Lanka	2535
B.A. (Buddhist Studies)	Buddhist and Pali University of Sri Lanka	2534

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

Phrakruamu thanachot Jiradhammo, Phramaha Wiset Panyavachiro, **Phon Namanee**, Songsakdi Promdee. (2023). Lanna Oral Buddhist Literature: Identity, Development, and Value-adding in a New Dimension. International Journal of Social Science and Education Research Studies ISSN (print): 2770-2782, ISSN (online): 2770-2790, Volume 03 Issue 09 September 2023.

ทรงศักดิ์ พรหมดี, โผน นามณี, พระมหาวีระเดช ชาญวิโร, อุเทน ลาพิงค์, และพระครูสมุห์ ธนโชติ จิระธมโม. (2564). แนวทางการบริหารจัดการเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารปณิธาน ปีที่: 17 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน), หน้า 100 - หน้า 118: (TCI tier 2)

พระครูสมุห์ธนโชติ จิระธมโม, พระมหาวีระเดช จะปา อุเทน ลาพิงค์, ทรงศักดิ์ พรหมดี, โผน นามณี. (2563). แนวทางการพัฒนาวิธีการสอนเชิงบูรณาการสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา ปีที่: 11 ฉบับที่: 1 เดือนมกราคม-กรกฎาคม: หน้า 213 – หน้า 232: (TCI tier 2)

Phramaha Wiset Sorphobdee, Phramaha Viradej Japah, **Phon Namanee**, Somyot Panyamak. (2020), The Philosophy of Law in Buddhist Scripture. Solid State Technology, Volume: 63 Issue: 6 Publication Year, 2020, Scopus, 2019 Cite Score (0.3), page 201730 – page 201735.

วิเศษ เสาะพบดี, โผน นามณี, วีระเดช จะปา,และสมยศ ปัญญามาก. (2562). ศึกษาวิเคราะห์หลักนิติศาสตร์ในพระไตรปิฎก. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2562), หน้า 1 – หน้า 10 : (TCI tier 2)

อุเทน ลาพิงค์, ตระกูล ชำนาญ, พระครูสมุห์ธนโชติ จิระธมฺโม, โผน นามณี. การรักษาศิลป 5 เพื่อการลด ละ เลิก การดื่มสุราของชุมชน วัดเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. (2562) วารสารมหาจุฬานาครธรรมส์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม 2562), หน้า 1603 – หน้า 1621: (TCI tier 1)

โผน นามณี, พระครูสมุห์ธนโชติ จิระธมฺโม (เชื่อนเพชร), และ ทรงศักดิ์ พรหมดี. (2562). ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการ หมู่บ้านรักษาศีล 5 ในตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วารสารธรรมธรรมส์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน เมษายน – มิถุนายน 24562, หน้า 13 – 24 : (TCI tier 1)

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ศาสนาและปรัชญาประยุกต์สำหรับครูสังคมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	พุทธวิธีไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	พระพุทธศาสนามหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	สัมมนาอรรถกถาพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
5	การโคชชีวิตและการปฏิบัติงานตามหลักพุทธศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
6	พุทธปรัชญาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
7	การวางแผนชีวิต	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
8	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
9	พระพุทธศาสนานิกายหลัก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.2 ประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาญาณวิทยาและสุนทรียศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	เปรียบเทียบคำสอนพระพุทธศาสนาเถรวาทกับ มหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาญาณวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	สารัตถะในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.3 ประสบการณ์การสอนในระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพุทธ ศาสนาและปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาพุทธธรรมประยุกต์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.4 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ศาสนาและปรัชญาประยุกต์สำหรับครูสังคมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	พุทธวิถีไทย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	พระพุทธศาสนา มหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	สัมมนาพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล พระมหาวิเศษ ปญฺญาวชิโร (เสาะพบดี)
ตำแหน่งทางวิชาการ รองศาสตราจารย์ (พุทธศาสตร์)
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
- 2.คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ปร.ด. (ผู้นำทางการศึกษา)	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	2554
ศน.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2543
รม. (การเมืองการปกครอง)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2558
ศษ.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2556

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

Phrakruamu thanachot Jiradhammo¹, Phramaha Wiset Panyavachiro², Phon Namanee³, Songsakdi Promdee. (2023). Lanna Oral Buddhist Literature: Identity, Development, and Value-adding in a New Dimension. 3(9),1866-1869.

Phramaha Wiset Sorphobdee, Phrakrusamu Thanachot Khurnphech Benjawan Chaiya, Nareerat Khruangao. (2022). The Model of Educational Management to Promote Learning of Pali language at Mahamakut Buddhist University Lanna Campus, Thailand. International Journal of Social Science and Education Research Studies, 2(8), 410-414

Phramaha Wiset Sorphobdee, Thammarat Photisuwanpanya, Somyot Panyamak, Worayuth Sathapanasuphakul, Mongkonchai Somsri. The Politicians' Buddhist Morality on Students' Opinions at Mahamakut Buddhist University: Lanna Campus, Chiang Mai, Thailand. PSYCHOLOGY AND EDUCATION PSYCHOLOGY AND EDUCATION (2021), 58(1): 4451-4458

3.2 หนังสือ

พระมหาวิเศษ ปญฺญาวชิโร. (2565). มงคลสูตรศึกษา. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ ประชากร จำกัด. 365 หน้า.

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	พระไตรปิฎกศึกษา 2	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	พระไตรปิฎกศึกษา 3	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	วิสุทธิมรรค	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	พุทธปรัชญาเถรวาท	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	เปรียบเทียบคำสอนพระพุทธศาสนาเถรวาทกับ มหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาพุทธศาสนาและ ปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	พุทธจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.3 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาเอก

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาสารัตถะในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาตรรกศาสตร์และอรรถปริวรรตศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.4 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาสารัตถะในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	สัมมนาตรรกศาสตร์และอรรถปริวรรตศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายสัจด์ เขียนจันทิก

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ศาสนาและเทววิทยา)

สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

2. คุณวุฒิ (เรียงตามลำดับ)

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
Ph.D. (Indian Philosophy & Religion)	Banaras Hindu University, India	2554
M.A. (Indian Philosophy & Religion)	Banaras Hindu University, India	2549
P.G. Diploma (I.P.R.)	Banaras Hindu University, India	2547
M.A. (English)	Banaras Hindu University, India	2546
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	2543

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

ธนະดี สุริยะจันทร์หอม และ **สัจด์ เขียนจันทิก**. (2566). คุณลักษณะที่เป็นจุดแข็งของนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. วารสารนวัตกรรมและวัฒนธรรมองค์การ, 14(1), หน้า 76-88. (TCI tier 2).

สัจด์ เขียนจันทิก, พัทธ์ ผ่องโกฏ และ มนตรี อธิการันทร. (2022). พุทธจริยศาสตร์กับการพัฒนาระเบียบวินัย นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 7(4), หน้า 329-344. (TCI tier 1)

สัจด์ เขียนจันทิก, พูลสุข กรรณาริก, อติศักดิ์ แปงศรี, พัทธ์ ผ่องโกฏ และ ทิตติยา มั่นดี. (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาในระดับปริญญาตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา. Journal of Modern Learning Development, 7(4), หน้า 287-306. (TCI tier 2)

ตระกูล ชำนาญ, **สัจด์ เขียนจันทิก**, สมิตไธโร อภิวัฒนอมรกุล, ชาลี รักดี, และ พระมหาวิรศักดิ์ สุรมณี. การพัฒนานวัตกรรมสื่อดิจิทัลและแอปพลิเคชันแบบแม่นยำเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวิปัสสนากรรมฐานในเขตท่องเที่ยวเมืองรองภาคเหนือตอนบน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, Vol. 7 No. 12 (2022):December 2022,1-12. (TCI tier 1)

สัจด์ เขียนจันทิก, นพรัตน์ กันทะพิกุล. (2564). แนวทางการพัฒนาการสอนรายวิชาการอ่านการเขียนบทความทางพระพุทธศาสนาโดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐานแก่นักศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, ปีที่ 6 (ฉบับที่ 10), หน้า 36-54. (TCI tier 1)

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	การแปลภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
4	ภาษาอังกฤษเพื่อการเขียนบทความทาง พระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
5	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
6	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
7	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการสอน ภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สารัตถะในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพุทธศาสนาและ ปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาอภิปรัชญาและจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

4.3 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ทักษะการพูดและการฟังภาษาอังกฤษ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3	สัมมนาอภิปรัชญาและจริยศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ค
เอกสารผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580	“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินงาน 6 ยุทธศาสตร์ ที่มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้ประเทศชาติมั่นคง โดยการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2567-2570)	หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบสนองต่อการพัฒนาแห่งอนาคต เป้าหมายและผลลัพธ์ของการพัฒนาระดับหมวดหมู่ - เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉบับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข - เป้าหมายที่ 2 กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต - เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ยุทธศาสตร์ที่ 5 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นสร้างเสริมคุณภาพชีวิตให้คนทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจากเอกสารและสื่อออนไลน์
3. นโยบายและยุทธศาสตร์การ	“เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ 21 พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคง และสิ่งแวดล้อม	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจาก

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570	ที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว” เป็นการขับเคลื่อนการดำเนินงานในลักษณะแพลตฟอร์ม (Platform) ความร่วมมือ ตามเป้าประสงค์ของการพัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้ 2) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม 3) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และ 4) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยดำเนินงานควบคู่ไปกับการปฏิรูประบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ	เอกสารและสื่อออนไลน์
4. กฎกระทรวง มาตรฐานการจัด การศึกษาระดับ อุดมศึกษา พ.ศ. 2565	หมวด 2 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา ข้อ 11 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษา เป็นมาตรฐานเพื่อให้การดำเนินการตามภาระหน้าที่หลักเป็นไปอย่างครบถ้วนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย (1) ด้านการจัดการเรียนการสอน (2) ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (3) ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม (4) ด้านการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ข้อ 15 สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการทํานุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ (1) กำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เพื่อการธำรงรักษา สืบสาน เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทยหรือการพัฒนาต่อยอด และสร้างคุณค่าใหม่ ทั้งนี้ ตามความเชี่ยวชาญ และอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา (2) จัดให้มีรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรมที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของท้องถิ่นและของชาติ	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์
5. ประกาศ	ข้อ 5 ปรัชญาและวัตถุประสงค์ หลักสูตรปริญญาโท	เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
คณะกรรมการ มาตรฐานการ อุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565	มุ่งเน้นมุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างและ ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนาและสังคมโดย กระบวนการวิจัย เพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการ สร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่าง ต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญา อุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	โดยการสำรวจจาก เอกสารชั้นปฐมภูมิ
6. ประกาศ คณะกรรมการ การอุดมศึกษา เรื่อง นโยบาย การยกระดับ มาตรฐาน ภาษาอังกฤษใน สถาบันอุดม ศึกษา	ข้อ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษา ทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบ มาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้น หรือที่ เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดประสิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับ ความสามารถของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน และ สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ ทางภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือ จัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาจาก เอกสารและสื่อ ออนไลน์
7. เป้าหมายการ พัฒนาใน ระดับชาติและ ระดับสากลของ องค์การ สหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	- เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานมีความ ครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน เสริมความ พยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติของโลก โดยเฉพาะ 5 P ได้แก่ คนและ สังคม (People) ความมั่งคั่งและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Prosperity) สิ่งแวดล้อม (Planet) สันติภาพและความ สงบสุขเกี่ยวกับสันติภาพและสถาบันที่เข้มแข็ง (Peace) และหุ้นส่วนความร่วมมือ (Partnership) จำเป็นต้อง อาศัยทักษะสมรรถนะ (Soft Skill) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจ โดย ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การ ประชุมเชิง ปฏิบัติการ การ ระดมความคิดเห็น

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อ 16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน ข้อ 16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใสในระดับ ข้อ 16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ และข้อ 16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนา	
8. กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	ข้อ 10 กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ 3 (4) มีพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ที่มุ่งสู่การพัฒนาปัญญาด้วยหลักศาสนาผสานกับหลักวิชาการ โดยต้อง 1) มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้มีสติ ปัญญา และคุณธรรม ด้วยการจัดการเรียนการสอน ที่ผสานหลักศาสนากับหลักวิชาการ 2) ให้ความสำคัญกับการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมโดยยึดหลักศาสนา ปรับใช้หลักศาสนา ให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป และสร้างหลักวิชาการที่สอดคล้องกับหลักศาสนาเป็นทางเลือกคู่กับหลักวิชาการของประเทศตะวันตก 3) นำหลักธรรมคำสอนของศาสนาต่าง ๆ มาชี้นำสังคม โดยมุ่งพัฒนาจิตใจ สติ ปัญญา และพฤติกรรมของประชาชนเพื่อให้เกิดสันติสุขและความสามัคคีของคนในชาติ	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์
9.พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540	มาตรา 6 ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริม และให้บริการทางวิชาการพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม - พันธกิจ ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการวิชาการทางพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานบำรุงศิลปวัฒนธรรม - วัตถุประสงค์	เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับหลักสูตร	ความต้องการ/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	1) ผลิตบัณฑิตที่เป็นคนดี มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพุทธศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มีความเป็นผู้นำและสร้างสังคมไทยให้เป็น “สังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้ และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพุทธศาสนาเถรวาท” 2) พัฒนาองค์ความรู้ ผลิตผลงานวิจัย และวิชาการ สร้างสรรค์นวัตกรรม บูรณาการศิลปวัฒนธรรมเพื่อนำพาสังคมด้วยองค์ความรู้บนวิถีธรรมตามศาสตร์สาขาของตน อันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมโลกในที่สุด 3) เผยแผ่ องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ด้านพุทธศาสนาที่แท้จริง ให้แก่พลเมืองโลก สืบสาน ส่งต่อ โดยศานตทายาทที่เข้มแข็ง แดกฉานในพระธรรมขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ให้ดำรงทรงไว้ในฐานะสมบัติที่ล้ำค่าของโลก 4) บริการวิชาการ บริการสังคม ด้วยสรรพกำลัง และทุกองคาพยพของพุทธศาสนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่เจริญวัฒนาสถาพร เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก 5) สร้างพลวัตในการพัฒนามหาวิทยาลัยและเครือข่ายภาคีพุทธฯ ให้มีโครงสร้าง ระบบ และกระบวนการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ เน้นการควบคุมกระบวนการสำคัญสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมประโยชน์	
10. ผู้บริหาร/คณาจารย์ประจำหลักสูตร	คุณลักษณะของนักศึกษา มีความสามารถร่วมงานกับผู้อื่น ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมขององค์กร คุณธรรมและจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้จักเสียสละ รู้จักใช้หลักพุทธธรรมมาสร้างองค์ความรู้ได้ สร้างนวัตกรรมทางวิชาการได้	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์
11. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	มีความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา มีความสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความสามารถและมีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสามารถทำงานได้หลายหน้าที่	เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข
ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่าง PLOs
กับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตร	PLO 1	PLO 2	PLO 3
1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580	P	M	P
2. ประกาศ เรื่อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2567-2570)	M	F	F
3. นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 – 2570	F	F	P
4. กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565	F	F	F
5. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565	M	F	M
6. ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา	P	P	P
7. เป้าหมายการพัฒนาในระดับชาติและระดับสากลขององค์การสหประชาชาติ 17 เป้าหมาย	M	F	F
8. กฎกระทรวงการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564	M	F	F
9. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. 2540	M	F	F
10. ผู้บริหาร/คณาจารย์ประจำหลักสูตร	M	F	M
11. ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิต	F	F	M

หมายเหตุ F = Fully Fulfilled, M = Moderate Fulfilled, P = Partial Fulfilled

ภาคผนวก ง
ตารางกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายใน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. มหาวิทยาลัยและคณะ	1. ศึกษาจากเอกสาร/การสัมภาษณ์
2. อาจารย์ประจำหลักสูตร	2. การประชุมระดมสมอง
3. นักศึกษาเก่าและนักศึกษาปัจจุบัน	3. ใช้แบบสอบถาม/สัมภาษณ์และ Focus group
กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียภายนอก	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
1. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	1. ประสานขอเข้าถึง/ศึกษาจากเอกสาร
2. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	2. ศึกษาจากเอกสารทางราชการ
3. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง	3. ศึกษาจากเอกสารทางราชการ
4. ผู้ใช้บัณฑิต วัด สถานประกอบการ นายจ้าง	4. การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม/การสัมภาษณ์
5. เทศบาล ตำบลศาลายา	5. ศึกษาจากเอกสาร/สำรวจ/การสัมภาษณ์
6. กลุ่มบุคคลอาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบ มมร	6. การสัมภาษณ์

ภาคผนวก จ
คำอธิบายรายวิชา / ชุดวิชาตามแนวทาง OBE

1) รายวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42101	ประวัติและพัฒนากการพุทธศาสนา History and Development of Buddhism ศึกษาประวัติพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยปฐมพุทธกาล มัชฌิมพุทธกาล และปัจฉิมพุทธกาล การสังคายนา นิกายของพุทธศาสนา บทบาทของพระสาวกและสาวิกา และประวัติศาสตร์การเผยแผ่พุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ A study of Buddhist history in early, middle, and late periods; rehearsals; schools of Buddhism; roles of Buddhist disciples; history and methods of propagation of Buddhism to other countries	(3) (3-0-6)
GS 42102	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา Fundamental Problems of Philosophy ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญาตามทรรศนะของนักปรัชญาตะวันออก ตะวันตก จากอดีตจนถึงปัจจุบัน A study and analysis of fundamental problems in eastern and western philosophers' views regarding the world and human from the past to the present	(3) (3-0-6)
GS 42103	ภาษาบาลีและภาษาอังกฤษทางวิชาการพุทธศาสนาและปรัชญา Pali an English for Buddhist and Philosophical Studies ศึกษาหลักภาษาบาลีและภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาค้นคว้าพุทธศาสนาและทางปรัชญา Study of the principles of Pali and English for research and analysis of Buddhism and philosophy	(3) (3-0-6)

2) รายวิชาบังคับ 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42005	สารัตถะในพระไตรปิฎก Essence in the Tipitaka ศึกษาวิเคราะห์หลักคำสอนในพุทธศาสนาทั้งที่เป็นส่วนของพระวินัย	3 (3-0-6)

ปิฎก พระสูตรตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก และการประยุกต์ใช้ให้
เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงาน

An analytical study of Buddhist teachings in Vinaya Pitaka,
Suttanta Pitaka, and Abhidhamma Pitaka; application of the
teachings to life and work

GS 42006 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน 3 (3-0-6)

Theory and Practice of Meditation

วิเคราะห์ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกรรมฐานทางพุทธศาสนา และ
ประโยชน์จากการปฏิบัติกรรมฐาน

An analysis of theory and method of meditation practice
in Buddhism and advantages of meditation

GS 42007 ระเบียบวิธีวิจัย 3 (3-0-6)

Research Methodology

ทฤษฎีวิธีวิจัย โดยเน้นศึกษาวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
พร้อมทั้งทำวิจัยตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

Research theory focusing humanities and social sciences;
conducting research on the assigned topic

3) รายวิชาเอก

รหัสวิชา รายวิชา หน่วยกิต

GS 42307 ปัญหาและทฤษฎีทางอภิปรัชญา 3 (3-0-6)

Problem and Theory on Metaphysics

สัมมนาปัญหา แนวคิด ทฤษฎีทางอภิปรัชญาในพุทธศาสนา ปรัชญา
ตะวันตก และปรัชญาตะวันออก

A study of problems, principles and theories of
metaphysics in Buddhism, western, eastern philosophies and
in other religions

GS 42308 ปัญหาและทฤษฎีทางญาณวิทยา 3 (3-0-6)

Problem and Theory on Epistemology

สัมมนาปัญหา แนวคิด ทฤษฎีทางญาณวิทยาในพุทธศาสนา
ปรัชญาตะวันตก และปรัชญาตะวันออก

A study of problems, principles and theories of
epistemology in Buddhism, western and eastern philosophies

GS 42309 ปัญหาและทฤษฎีทางคุณวิทยา 3 (3-0-6)

Problem and Theory on Axiology

ศึกษาปัญหา แนวคิด ทฤษฎีทางคุณวิทยาในพุทธศาสนา ปรัชญา

ตะวันตก และปรัชญาตะวันออก

A study of problems, principles and theories of Axiology in Buddhism, western and eastern philosophies

GS 42310 สัมมนาพุทธศาสนาและปรัชญา 3 (3-0-6)

Seminar on Buddhism and Philosophy

สัมมนาหลักพุทธศาสนาในพระไตรปิฎกและปรัชญาเพื่อแก้ไข
ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

Seminar on the principles of Buddhism and philosophy
to solve current social problems

4) รายวิชาเลือก

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42411	การเขียนบทความทางพุทธศาสนาและปรัชญา Writing academic articles on Buddhism and philosophy ศึกษารูปแบบ วิธีการ หลักการ การอ้างอิง และแนวทางในการ เขียนบทความวิชาการทางพุทธศาสนาและปรัชญา และฝึกเขียน บทความวิชาการ Study of formats, methods, principles, references and guidelines for writing academic articles on Buddhism and philosophy and practice an academic article writing	3 (3-0-6)
GS 42419	สัมมนาประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย Seminar on Tradition Arts and Thai Culture ศึกษาแนวคิด หลักความเชื่อ จุดมุ่งหมาย ของประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย ตามแนวพุทธศาสตร์ A study of concepts, beliefs and aims of Thai traditions, arts and cultures according to Buddhist approach	3 (3-0-6)
GS 42415	สัมมนาพุทธศาสนากับสังคมปัจจุบัน Seminar on Buddhism and the contemporary society สัมมนาหลักพุทธศาสนาที่ปรากฏในพระไตรปิฎก และการนำ หลักธรรมไปใช้เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมปัจจุบัน Seminar on Buddhist principles appearing in the Tripitaka and applying Dharma principles to solve current social problems.	3 (3-0-6)
GS 42413	ปรัชญาหลังนวยุค Post Modern Philosophy ศึกษาแนวคิดทฤษฎีปรัชญาหลังนวยุค ความสำคัญ การพัฒนา	3 (3-0-6)

แนวคิด เน้นด้านการเมือง สังคม จริยธรรม และการศึกษา

Concept, theory, principle, significance, and development of post-modern philosophy on politics, society, ethics and education in the past and present

5. วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
GS 42523	วิทยานิพนธ์ Thesis	12
การเขียนวิทยานิพนธ์ ให้มีเนื้อหาและลักษณะสอดคล้องกับสาขาวิชา พุทธศาสนาและปรัชญา และเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยที่กำหนด Writing a thesis covering knowledge areas of both Buddhism and philosophy; using specified research methodology		

ภาคผนวก ฉ
ตารางระบุความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (GA) กับผลลัพธ์การ
เรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (GA)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)		
	PL01	PL02	PL03
GA1 มีความสามารถวิเคราะห์งานพุทธศาสนาและปรัชญา	✓	✓	✓
GA2 มีความสามารถประเมินคุณค่าพุทธศาสนาและปรัชญา	✓	✓	✓
GA3 มีทักษะการสร้างองค์ความรู้ตามหลักวิธีวิจัยด้านพุทธศาสนาและปรัชญา		✓	✓
GA4 มีความสามารถแก้ไขปัญหาแบบองค์รวมได้ด้วยวิธีบูรณาการ		✓	✓
GA5 มีทักษะใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ด้านพุทธศาสนาและปรัชญา		✓	✓
GA6 มีทักษะใช้สื่อเทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้จากการวิจัย		✓	✓
GA7 มีความสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านงานพุทธศาสนาและปรัชญา	✓	✓	✓
GA8 มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ	✓	✓	✓
GA9 มีคุณธรรมจริยธรรมทางวิชาการ	✓	✓	✓
ผลรวมระหว่างคุณลักษณะ (GA) กับผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs)	✓	✓	✓

ภาคผนวก ข
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่ ๑๕๐๕ /๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

เพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) เป็นไปตามกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่องมาตรฐาน การศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งบุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา ดังนี้

๑. ผศ.ดร.อุเทน ลาพิงค์	ประธานกรรมการ
๒. ผศ.ดร.โผน นามณี	กรรมการ
๓. ผศ.ดร.สัจด์ เขียนจันทิก	กรรมการ
๔. พระมหาวีเศษ ปณณวชิโร, รศ.ดร.	กรรมการ
๕. ผศ.ดร.ทรงศักดิ์ พรหมดี	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการประชุมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตร ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเทพวัชรเมธี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ณ
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๔๐๖ / ๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗)

เพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) เป็นไปตามกฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งบุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนาและปรัชญา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗) ดังนี้

๑. ศ.ดร.วัชร งามจิตรเจริญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. รศ.ดร.ประเวศ อินทองปาน	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. รศ.ดร.วุดินันท์ กันทะเตียน	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระเทพวชิรมณี, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ญ
ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกันกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ ๕๒/๒๕๖๓ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า คณะหรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะด้วย

“วิทยาลัย” หมายความว่า วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในวิทยาเขตด้วย

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและคณบดีคณะ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สารนิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาโท

“วิทยานิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ และ แบบ ก ๒

“ดุชนิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ หรือแบบ ๒

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ตลอดจนอัตราค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามระเบียบนี้ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแล้วแต่กรณี

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศ

ให้หลักสูตรทุกหลักสูตรกำหนดเนื้อหาและสาระความรู้ทางพระพุทธศาสนาและการวิจัยเป็นกลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานแกนของหลักสูตรและกำหนดให้การอบรมกรรมฐานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นเงื่อนไขที่นักศึกษาต้องผ่านก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อ ๘ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามี ๔ ระดับ คือ

๘.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๘.๒ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๘.๓ ระดับปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๘.๔ ระดับปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

ข้อ ๙ การจัดศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตซึ่งมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ คือ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานอกเวลาราชการหรือนอกเวลาทำการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๑๐ บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะใดจะจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใดให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามข้อเสนอของสภาวิชาการ

วิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรซึ่งสภามหาวิทยาลัยกำหนดให้บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะจัดการศึกษา ทั้งนี้ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามข้อเสนอของสภาวิชาการ

ให้วิทยาลัยรายงานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่ออธิการบดีอย่างน้อยทุกภาคการศึกษา

หมวด ๒

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาโท ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๔ หลักสูตรปริญญาเอก ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะอาจกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละสาขาวิชาหรือเพิ่มเติมหลักสูตรตามที่เห็นสมควร

การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาเพิ่มเติมตามวรรคสองให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครเข้าศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น ๆ ที่วิทยาลัยจัดการศึกษาด้วย

ข้อ ๑๒ การรับเข้าศึกษา

๑๒.๑ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยจะพิจารณารับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ ในกรณีที่ผู้สมัครเข้าศึกษากำลังรอผลการศึกษาของวุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษา การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อผู้สมัครได้ส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาของวุฒิการศึกษานั้น ภายในระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๓ นักศึกษาจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในเวลาเดียวกันไม่ได้

หมวด ๓

โครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๓ โครงสร้างหลักสูตร

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๓.๒ ปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๑๓.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุชฎินิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำดุชฎินิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำดุชฎินิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุชฎินิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุชฎินิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำดุชฎินิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำดุชฎินิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุชฎินิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

ข้อ ๑๔ ระยะเวลาศึกษา

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๔.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๔.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

หมวด ๔

การคิดหน่วยกิตและการเทียบโอนหน่วยกิต

ข้อ ๑๕ การคิดหน่วยกิต

๑๕.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๕ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๖ การเทียบโอนหน่วยกิต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอน หน่วยกิตรายวิชา หรือการค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้แก่นักศึกษาตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่วิทยาลัยอาจยกเว้นหรือเทียบโอน หน่วยกิตที่เกี่ยวกับการเทียบโอนของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตที่ได้ศึกษามาแล้วได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของจำนวนหน่วยกิต ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

หมวด ๕

การลงทะเบียนเรียนและการถอนรายวิชา

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาและลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นักศึกษามีหน่วยกิตเหลือสำหรับลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรน้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติสำหรับนักศึกษาที่ศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ โดยมีจำนวนหน่วยกิตไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๑๘ การลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย กำหนดโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

๑๙.๑ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา ให้กระทำภายใน ๑ สัปดาห์ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา หรือตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาล่าช้าจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษานั้น

๑๙.๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยให้ไม่อาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาภายในระยะเวลาที่กำหนด นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาล่าช้ากว่า ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังในรายวิชา นักศึกษาอาจลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังในรายวิชาแต่ละรายวิชาได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ในกรณีที่รายวิชาใดจำกัดจำนวนผู้เข้าเรียน ให้พิจารณารับลงทะเบียนนักศึกษาเป็นผู้ร่วมฟังตามลำดับการลงทะเบียน

ข้อ ๒๑ การลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์

๒๑.๑ นักศึกษาจะลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๑.๒ นักศึกษาระดับปริญญาโทจะมีสิทธิลงทะเบียนและเสนอโครงร่างสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ได้หลังจากศึกษาในรายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสอบได้สะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งไม่ต้องเรียนรายวิชา

๒๑.๓ นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะมีสิทธิลงทะเบียนและเสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ได้ หลังจากศึกษาในรายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสอบได้สะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ตามข้อ ๑๓.๓

ข้อ ๒๒ การขอเพิ่มรายวิชา การเปลี่ยนรายวิชา และการถอนรายวิชา

๒๒.๑ การขอเพิ่มรายวิชาหรือเปลี่ยนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

๒๒.๒ การขอถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๖ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือภายใน ๒ สัปดาห์แรกของการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๓ การย้ายสาขาวิชา

๒๓.๑ นักศึกษาอาจขอย้ายสาขาวิชาจากสาขาวิชาที่รับเข้าศึกษาครั้งแรกไปศึกษาในสาขาวิชาอื่นในระดับเดียวกันของมหาวิทยาลัยได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

๒๓.๒ การขอย้ายสาขาวิชาจะกระทำได้เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาและมีผลการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๒๓.๓ นักศึกษาที่ขอย้ายสาขาวิชาจะต้องมีคุณสมบัติสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ขอย้ายเข้าไปศึกษา และกระทำได้ครั้งเดียวตลอดระยะเวลาการเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

๒๓.๔ การเทียบโอนผลการศึกษาในสาขาวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายไปศึกษาใหม่ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๒๔ ผู้สมัครเข้าศึกษาจะมีสถานภาพเป็นนักศึกษา เมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๕ นักศึกษาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาในสถานภาพใดสถานภาพหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๕.๑ นักศึกษาสามัญ หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

๒๕.๒ นักศึกษาวิทยาทัศน์ หมายถึง นักศึกษาสามัญที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๓.๐๐

เมื่อนักศึกษาวิทยาทัศน์ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ ขึ้นไปจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญ

๒๕.๓ นักศึกษาวิสามัญ หมายถึง นักศึกษาอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๖ การพ้นสถานภาพนักศึกษามีกรณีดังต่อไปนี้

๒๖.๑ มรณภาพหรือตาย

๒๖.๒ ลาออก

๒๖.๓ สำเร็จการศึกษา

๒๖.๔ ได้คะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาไม่ถึง ๒.๕๐ หรือได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๕๐

๒๖.๕ เป็นนักศึกษาวิทยาลัยที่ได้อะเนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๓.๐๐ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๒๖.๖ มีระยะเวลาศึกษาครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สามารถสำเร็จการศึกษาและไม่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการศึกษา

๒๖.๗ เป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทหรือหลักสูตรปริญญาเอกซึ่งไม่ได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์แล้วแต่กรณีจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยภายใน ๒ ปีการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การไม่ได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์นั้น เนื่องจากเหตุจำเป็นและสมควรผ่อนผันให้ยังไม่ต้องพ้นสถานภาพนักศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ภายในภาคการศึกษาถัดไปจากภาคการศึกษาที่ครบกำหนดดังกล่าว

๒๖.๘ มีผลการสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ไม่ผ่านและไม่ได้รับอนุญาตให้สอบแก้ตัว

๒๖.๙ มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสถานภาพนักศึกษาในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรหรือใช้เอกสารอันเป็นเท็จในการสมัครเข้าศึกษา

(๒) ไม่ชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษา

(๓) กระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการสอบหรือวินัยนักศึกษา

หมวด ๗

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๒๗ การลาพักการศึกษา

๒๗.๑ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาได้ เมื่อได้ศึกษาในหลักสูตรมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาและมีผลการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ โดยต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการภายใน ๖ สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๒๗.๒ นอกจากการลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๑ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
 (๒) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๓ สัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล

(๓) มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่น โดยต้องแสดงเหตุผลหรือหลักฐานของเหตุจำเป็นนั้นได้
 ทั้งนี้ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการภายใน ๓ สัปดาห์นับจากปรากฏเหตุของการลาพักการศึกษา แต่ไม่ช้ากว่าวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษานั้น

๒๗.๓ การลาพักการศึกษาของนักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

การอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๑ และ ๒๗.๒ ให้กระทำได้ไม่เกินครั้งละ ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน ถ้านักศึกษายังมีความจำเป็นต้องขอลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องใหม่

๒๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๑) ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมเป็นเวลาศึกษาด้วย เว้นแต่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๒ (๓)

(๒) นักศึกษาต้องชำระค่ารักษาสถานภาพเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษาในระหว่างลาพักการศึกษา

(๓) เมื่อจะกลับเข้าศึกษาใหม่ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์

หมวด ๘

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๘ การวัดผลการศึกษารายวิชาให้ใช้การสอบรายวิชา

การวัดผลการศึกษารายวิชาอาจใช้วิธีการอื่นหรือใช้การสอบรายวิชาร่วมกันกับวิธีการอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นตามที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๒๙ นักศึกษาต้องได้รับการวัดและการประเมินผลการศึกษาตามที่อาจารย์ประจำรายวิชากำหนด

ข้อ ๓๐ นักศึกษาต้องเข้าสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟังหรือรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชา หรือรายวิชาที่วัดผลการศึกษาด้วยวิธีการอื่น หรือได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

กำหนดการสอบรายวิชาให้เป็นไปตามตารางสอบที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชากำหนดให้มีการสอบนอกตาราง โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

นักศึกษาที่จะมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชาต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งหมดของรายวิชานั้น เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๓๑ การประเมินผลการศึกษา

๓๑.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาจะกระทำเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ดี (Good)	๓.๐
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	๐.๐

๓๑.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ตามข้อ ๓๑.๑ ให้กระทำเป็นสัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) สัญลักษณ์ I หมายถึง การวัดผลไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
- (๒) สัญลักษณ์ IP หมายถึง การสอนยังไม่สิ้นสุด (In Progress)
- (๓) สัญลักษณ์ S หมายถึง ผลการประเมินเป็นที่พอใจ (Satisfactory)
- (๔) สัญลักษณ์ U หมายถึง ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
- (๕) สัญลักษณ์ V หมายถึง การร่วมฟัง (Visitor)
- (๖) สัญลักษณ์ W หมายถึง การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)
- (๗) สัญลักษณ์ M หมายถึง การขาดสอบ (Missing)
- (๘) สัญลักษณ์ N หมายถึง ยังไม่ได้รับผลการประเมิน (No Report)
- (๙) สัญลักษณ์อื่นตามที่สภาวิชาการกำหนด

๓๑.๓ การให้สัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D หรือ F จะกระทำได้ในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบหรือมีผลงานที่ประเมินได้ตามค่าระดับคะแนน

๓๑.๔ การให้สัญลักษณ์ F นอกจากในกรณีตามข้อ ๓๑.๓ แล้ว จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาขาดสอบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ประจำรายวิชา
- (๒) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบ เนื่องจากมีเวลาศึกษาไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดของรายวิชานั้น

(๓) นักศึกษากระทำการทุจริตในการสอบ หรือกระทำความผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

(๔) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินผลภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

(๕) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ M ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

๓๑.๕ การให้สัญลักษณ์ I จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษามีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดของรายวิชานั้น แต่ไม่ได้เข้าสอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุญาตจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

(๒) นักศึกษาปฏิบัติงานอันเป็นส่วนประกอบของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

๓๑.๖ การให้สัญลักษณ์ IP จะกระทำได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่หนึ่งที่นักศึกษาลงทะเบียนในรายวิชาที่มีการสอนหรือการทำงานต่อเนื่องกันไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา

๓๑.๗ การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินเป็นที่พอใจในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ว่ามีการประเมินผลอย่างไม่เป็นค่าระดับคะแนนหรือกำหนดไว้ว่าไม่นับหน่วยกิต

(๒) ในการประเมินผลการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษา

๓๑.๘ การให้สัญลักษณ์ U จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตหรือการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ไม่เป็นที่พอใจ

๓๑.๙ การให้สัญลักษณ์ V จะกระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟัง และอาจารย์ประจำรายวิชาเห็นว่าได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างเพียงพอ

๓๑.๑๐ การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนจะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น

(๒) นักศึกษาป่วยก่อนที่การศึกษาในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลงและยังป่วยอยู่จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และอาจารย์ประจำวิชาเห็นว่า การศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นขาดเนื้อหาส่วนที่สำคัญ

(๓) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๔) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้นด้วยเหตุผลอื่น นอกจากการกระทำความผิดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่ใช้บังคับอยู่

(๕) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ที่ได้ หากปรากฏว่าการป่วยหรือเหตุสุดวิสัยนั้นยังไม่สิ้นสุดภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

(๖) อาจารย์ผู้สอนเห็นว่านักศึกษาไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเรียนเพียงพอในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟัง

(๗) นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยผิดระเบียบหรือผิดเงื่อนไขของหลักสูตร

๓๑.๑๑ การให้สัญลักษณ์ M จะกระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบ แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบ

๓๑.๑๒ การให้สัญลักษณ์ N จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่ยังไม่ประเมินผลการศึกษาหรือรายวิชาที่ยังไม่ได้รับรายงานผลการประเมินการศึกษาตามระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๒ การประเมินผลการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๓ การประเมินผลสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียงให้ใช้สัญลักษณ์ IP (In Progress)

ข้อ ๓๔ การประเมินผลสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ที่ได้ทำเสร็จสมบูรณ์แล้วมี ๔ ระดับคือ ดีมาก (Very Good) ดี (Good) ผ่าน (Pass) ตก (Fail)

ข้อ ๓๕ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๓๕.๑ การคำนวณค่าระดับคะแนนให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาและจะต้องประกาศผลให้แล้วเสร็จก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาถัดไป

๓๕.๒ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D หรือ F สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษาและนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๓๕.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

๓๕.๔ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคศึกษาให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาตั้งแต่เข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

หมวด ๙

สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๓๖ การเสนอและการสอบโครงร่าง สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๗ การสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ ให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ระยะเวลาที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๘ รูปแบบของสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๙ ภาษาที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ของแต่ละสาขาวิชาหรือ หลักสูตร ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกำหนด

ข้อ ๔๐ ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์เป็นของนักศึกษา เว้นแต่การศึกษา การค้นคว้า การทดลอง หรือการวิจัยเพื่อการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ ทั้งหมดหรือบางส่วน ได้ใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ สถานที่ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ มหาวิทยาลัยหรือได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหรืออาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ข้อ ๔๑ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๔๑.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ศึกษาครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๔๑.๒ ระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑

(๑) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการที่ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

๔๑.๓ ระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๒

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการที่ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย แต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ได้รับการตีพิมพ์รายงาน สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว

๔๑.๔ ระดับปริญญาโท แผน ข

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ในสาขาวิชา พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

(๓) เสนอสารนิพนธ์และสอบผ่านการสอบสารนิพนธ์ จากคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะแต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) สารนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ให้เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สามารถสืบค้นได้

๔๑.๕ ระดับปริญญาเอก แบบ ๑

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(๒) เสนอดุษฎีนิพนธ์และสอบผ่านการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยการสอบดุษฎีนิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๔๑.๖ ระดับปริญญาเอก แบบ ๒

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(๓) เสนอดุษฎีนิพนธ์และสอบผ่านการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยการสอบดุษฎีนิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา

ข้อ ๔๒ การให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๔๒.๑ ผ่านเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามข้อ ๔๑ และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรครบถ้วนแล้ว

๔๒.๒ มีความประพฤติเหมาะสมแก่ปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่จะได้รับ

๔๒.๓ ไม่มีหนี้สินค้างชำระกับมหาวิทยาลัย

๔๒.๔ ผ่านการอบรมกรรมฐานภาคปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๓ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๒ มีสิทธิขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร โดยต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับและอาจไม่ได้รับการเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรในปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๔ ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๒ เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตร

หมวด ๑๑

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ข้อ ๔๕ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๔๖ ให้นักศึกษาชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอเลื่อนกำหนดการชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือขอม่อนชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นงวดต่ออธิการบดีผ่านคณบดีหรือผู้อำนวยการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เลื่อนกำหนดการชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือขอม่อนชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นงวดต้องชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาภายในระยะเวลาที่เลื่อนออกไปหรือตามงวดแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นักศึกษาต้องชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้ครบถ้วนก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๔๗ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ทุนการศึกษาบางส่วนหรือทั้งหมดแก่นักศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

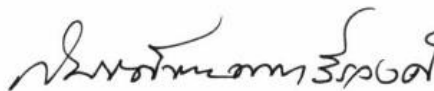
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๘ นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๓ ให้ใช้ระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อไปแล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่มีการดำเนินการเปลี่ยนแปลงส่วนงานซึ่งจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใดจากบัณฑิตวิทยาลัยเป็นคณะใดคณะหนึ่งหรือจากคณะใดคณะหนึ่งเป็นคณะอื่นหรือบัณฑิตวิทยาลัยก่อนประกาศใช้ระเบียบนี้ แต่ยังไม่ดำเนินการมาแล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยเสนอสภาวิชาการและสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบแล้ว ให้คณบดีซึ่งจัดการศึกษาอยู่เดิมและคณบดีซึ่งจะจัดการศึกษาต่อไปร่วมกันจัดให้มีการส่งมอบงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้นเป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่วิทยาลัยใดไม่มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัย หากเป็นวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในวิทยาเขต ให้คณะกรรมการวิทยาเขตทำหน้าที่ตามระเบียบนี้แทนคณะกรรมการวิทยาลัย หากเป็นวิทยาลัยที่มีได้ตั้งอยู่ในวิทยาเขต ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ตามระเบียบนี้แทนคณะกรรมการวิทยาลัยเป็นรายวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อุนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย